

Taxa postala
plátitá in num.
No. 30523/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, éves 1100
Évre 600

Kül-
e 6,
Az
es
lap-
k a
neg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
dactor responsabil-Felelős szerkesz-
tő: Jámbor Ferenc. Adminisztrator
delegat si grant responsabil-Felelős
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-tulajdonos: Fraternitas S. A. R.
de Editura. Registrul publicatiunilor
periodeice No. 43. Dos. 889. 1938.
Tribunalul Cluj, Secția III.

Szerda, június 21.
1939—5699. Tízad. 4.
XXII. évfolyam, 135. szám.

VILÁG TUKRÁ

A semlegesség boldog szigetei

Már maga az a tény, hogy a három északi állam, nevezetesen Svédország, Norvégia és Dánia miniszterelnökei együtt vettek részt az Oslóban megtartott nagy munkásgyűlésen, azt bizonyítja, hogy a mai forrongó, reakcionárius Európában ez a három ország nemcsak a demokrácia, hanem a szociális haladás fellegvárát is alkotja.

E három ország népei jólétként és mintaszerű politikai körülmények között élnek, érhető tehát, hogy távoli államok minden háborús és imperialista szándékától. Mert a jólét nem háborúskodó természetű és aoha szabadság és biztonság uralkodik, ott a népeknek nincs kedvük hősködő magatartásra.

A három északi országnak nincsenek területi igényei, mert jól tudják, helyesebben a demokrácia megtanította őket arra, hogy a jólét és haladás nem csupán a területi nagyság, vagy kicsinyiség velejárója, hanem nagyrészt a kormányzat és a népi szellem terméke is.

Az északi államok tehát továbbra is a semlegesség boldog szigetei akarnak maradni, mint ahogy a világ háborúban is azok voltak. Vezetők tisztában vannak azzal, hogy a háborútól való távolállásuknak köszönhetik demokráciájuk sérthetlenségét, mert az erőszak és rombolás szelme nem fertőzte meg népeik lelkét és a rettenetes vagyonszűntést, amellyel a világ háború járt, az északi országok gazdasági életét messze elkerülte.

Többé-kevésbé azonban bizonyos történelmi szerencse is hozzájárul ahhoz, hogy az északi államok, ezek a tisztá demokráciák, több-kevésbé sikerrel reménykedhetnek abban, hogy meg fogják tudni övni semlegességüket abban a készülő új viharban is, melynek a kiborbanásaitól való félelem egész Európa, sőt Ázsia és Amerika lelkét megüli.

Ezek a kis szigetek ma még a nagy nyugati demokráciáknál is sokkal erőteljesebben őrzik a nyugati civilizáció és a haladás eszményeit s valósággal utmutatásul szolgálnak annak a boldogtalan emberiségnek, mely London és Tokió között reggeltől estig fegyverkezik és olyan összegeket költ el a pusztítás szerszámainak tökéletesítésére, amelyekkel talán a világ minden társadalmi igazságtalanságát orvosolni lehetne.

A földvásárlási tilalom

Noha a palesztinai sajtó már két hete megírta, hogy az angol kormány a befejezett tények politikájának hódolva meg a mandátumbizottság döntése előtt fogja meghirdetni, hogy a földvásárlást be fogja tiltani, a világ zsidó közvéleményében mégis óriási feltűnést és kinos meglepetést keltett a tegnapi életbe-leptett rendelkezés. Nem azért, mintha e rendelt életképességében és marandóságában csak egy pillanatig is komolyan hinne mértékadó cionista fórum, hanem azért, mert ez az intézkedés fölösleges akadályokat gördít a cionista építőmű elé.

Hogy a földvásárlási tilalom mennyire nem kell a legszükségesebb arab nacionalistáknak sem, azt beszédesen bizonyítja a rossz emlékeztető londoni konferencia egyik epizódja.

Amikor a gyarmatügyi miniszter a londoni konferencia során a zsidó és az arab delegáció közös értekezletén bejelentette, hogy az arab kivánságok honorálásaképpen be fogják tiltani az ország egyes vidékein a földvásárlást, Usiskin, a Keren Kajemet elnöke, felállt és a következőket mondta Macdonaldnak:

— Ennek az arab delegációnak — amely olyan szenvedélyesen követeli a földvásárlás betiltását, — két tagja felajánlotta eladásra földjét abban a félelmében, hogy később tényleg sor kerül a földvásárlás betiltására.

A gyarmatügyi miniszter konsternálva volt a bejelentéstől és felszólította Usiskint, nevezze meg a szóbanforgó arab nacionalistavezérek nevét, amit Usiskin négy szem közzött meg is tett.

Miért kell tehát betiltani a földvásárlást, amikor a legtöbb földdel az arabok nem tud-

Az új angol javaslat siettetni a moszkvai megegyezést

A német lapok szerint Moszkva a Távolkeletre is ki akarja terjeszteni az angol-francia-orosz szövetséget

London, június 20. (Rador). A kormány külügyi bizottsága kedd délelőtt újabb összejut a távolkeleti helyzet tanulmányozására. Allitóltag a moszkvai tárgyalásokról is szó volt.

Mandler szabadelvű képviselő ma felteszi a kérdést a kamarában, vajjon nem gondol-e az angol kormány a francia-angol-orosz egyezménynek a Távol-Keletre való kiterjesztésére is?

A Daily Express és Daily Mail jelentik, hogy újabb utasítások mentek Moszkvába, amiket aznapra. Melyetov tudomására hoztak és arra számítanak, hogy rövidesen elvi megegyezés jön létre. Az újabb angol javaslatok olyan természetűek, hogy kielégíthetik a szovjetek igényeit a Balti-államok biztosítását illetően és minden kétséget eloszlathatnak az orosz miniszterek részéről az angolok őszinteségére vonatkozóan.

A Daily Herald viszont azt írja, hogy még nem találtak megoldást a tárgyaló felek

türelme és taláékonysága távolról sem merült ki.

London, június 20. A reggeli angol lapok arról adnak hírt, hogy Strang és Seeds moszkvai angol nagykövét távirati utasítást kaptak az angol kormánytól, hogy kössenek végszövetséget a szovjettel.

London, június 20. A Moszkvába küldött újabb angol utasítások kapcsán a Daily Express tudni véli, hogy ezek a diszpozíciók alkalmasak arra, hogy kivessék a szákcuccából a tárgyalásokat. Új formuláról van szó, amely kielégíti a szovjeteknek a Balti-államokra vonatkozó követeléseit. Hír szerint Chamberlain a hét végén, vagy talán még előbb nyilatkozatot fog tenni az aisházban a tárgyalások új fordulatáról. A Daily Mail szerint a Moszkvában tárgyaló angol diplomatáknak az eddigénél nagyobb szabadságot adtak, hogy a legrövidebb időn belül megegyezésre jussanak a szovjettel.

Napok kérdése az angol-orosz egyezmény megkötése

Párizs, június 20. (Rador). A francia lapok szerint a tiencsini vizsály siettetni a háromhatalmi egyezmény megkötését. A l'Époque megállapítja, hogy a londoni tözsdén hétfőn kedvező volt az általános irányzat. A legtöbb értékpapir emelkedett annak a hírek a nyomán, hogy a brit kormány szilárdan el van határozva távolkeleti pozíciójának megvédésére, másrészt, hogy a francia-angol-orosz szerződés megkötése küszöbön áll. Örvendetes — írja a lap —, hogy az ortodox kapitalizmus fellegvára örömmel fogadja a Moszkvával való megegyezés kilátását.

A l'Oeuvre a Foreign Officeből eredő azon értesülést közli, hogy néhány napon belül befejezett tény lesz a háromhatalmi egyezmény. Londonban azt hiszik, hogy Moszkva igényeinek eleget tesznek.

A Le Jour — Echo de Paris rámutat arra, hogy Nagy-Britannia ismétellen leszögezte álláspontját a tiencsini kérdésben. Kész belelenni a vizsgálatba, vagy döntőbírósi eljárásba a helyi jellegű incidenst illetően, de minden tárgyalást elutasít Japán azon igényét illetően, hogy a távolkeleti angol politikáról tárgyaljon. Szükség esetén Anglia megtorló intézkedésekhez fog nyulni — fejezi be a lap.

Japánban szomban is biztosították
kér a Szovjet?

Berlin, június 20. (Rador). A Deutscher Dienst a moszkvai tárgyalások tényleges nehézségeiről szöve, úgy véli, hogy azok a Távol-Kelettel állanak összefüggésben. Berlin és Róma látják a valóságot, vagyis azt, hogy a Balti-államoknak adandó biztosítékok csak mellékes szerepet játszanak és hogy Moszkva nyomást gyakorol abban az irány-

ban, hogy Japán felé is biztosítékokat kapjon. A tiencsini bonyolult helyzet miatt — írja a lap — Anglia rendkívül kényes helyzetben van, mert ha elfogadja Sztalin kérését, kiteszi magát a Japán elleni viszály veszélyének. Másrészt a szovjetek semmilyen gyakorlati segítségre nem számíthatnának Anglia részéről távolkeleti viszály esetében.

Washington magartatása

Washington, június 20. (Rador). Diplomáciai körök szerint Hull külügyminiszter hétfői nyilatkozata figyelemzetés volt Japán felé, amely el szeretné választani Washingtontól Londonról és Párizstól. Ezeknek a próbálkozásoknak semmi esélyük nincs, az Egyesült Államok távolkeleti érdekei igen közel állnak az Angliához. E tényállás mellett az amerikaiak nem tekinthetnek el a fenyegetés fontossága felett, amely bizonyos japán hatóságok részéről a nyugati hatalmak távolkeleti politikája ellen irányul. Az Egyesült Államok magartatása — mondják illetékes körök — mindezek dacára független marad, hogy megkönnyítse a Nagy-Britannia és Japán közti közvetítést. Diplomáciai körök nem fogják elszalasztani annak lehetőségét, hogy békés uton oldják meg a jelenlegi viszályt Japán és Anglia között, habár nem nagy reményeket fűznek ehhez az eshetőséghez.

Hull nyilatkozatát meglegegedéssel fogadja a Newyork Times, amely időszerűnek és a japánok által fenyegetett kínai amerikai érdekek tiszteletben tartására alkalmasnak minősíti a külügyminiszter szavait.

Fokozódnak a blokádi khatásai

Sanghaj, június 20. (Rador). A tiencsini angol koncesszióban az élelmiszerkészletek (Folytatása a nyolcadik oldalon.)

nak és nem is akarnak semmit sem kezdeni, viszont minden 2—3 dunam föld, amely ma paragon hever egy-egy, a gátlásban lehetlenné vált zsidó család számára tud egzisztenciát nyújtani ösei földjén.

Vajjon odaféledött már a világ, hogy lakatlan mocsarakat, terméketlen sziklákat kolonizáció számára drága pénzen megvásárolni erkölcsletlen dolog. Holott még nem olyan régen angol-szászok és spanyolok Amerikában úgy szereztek földet, hogy revolverrel és tüzes víznek nevezett pálinkával lrtották ki a benszüllötteket, Ausztráliában pedig egyszereüen hajtóvadászatot rendeztek a malájokra.

Palesztinában a paragon heverő földnek népre van szüksége, a zsidó népek pedig fizikai és pszichikai egzisztenciájának megmentése érdekében földre. „Minden népek

annyi égbolt borul a feje fölé, amennyi van a talpa alatt” — mondotta Bialik, a száműzetésből hazatérő zsidó nép legnagyobb poétája és az ország uttorói minden darabka földért és égboltért nehéz vérrrel és arannyal fizettek meg. Nem lehet ettől a jogtól egy papírdarabbal elújni egy megújuló nemzetet. A Keren Kajemet tovább is fog földet vásárolni, megvásárolja ezután is az elvadult mocsarakat és sziklákat, amelyekre estétől reggelig rognak épülni az országépítő chalucook sátrai és őrtrnyai. Hogy ezekről az arannyal és véres verjétkéll meghódított területekről papírhatarozatok alapján valamikor el lehet majd kergetni a telpeket, azt igazán nem hiszi senki, aki a palesztinai zsidóságot az építésben és védekezésben ismeri.

Az angol-orosz tárgya- lások

Irtá: LEON BLUM

Halifax lord terve három elvet bocsát előre:

PRO PRIMO. Egyrészlről a szovjet másrészlről Anglia és Franciaország kölcsönös támogatásban részesítik egymást, ha valamelyik szerződő fél egy harmadik nemzetnek nyújtott szavatosság folytán fegyveres konfliktusba keveredik. Példa: Franciaország és Anglia garantálták Lengyelország területi épségét. Lengyelországot megtámadják. Franciaország és Anglia segítségére sietnek a Halifax-terv értelmében. A Szovjetunió azonnal közbelép Anglia és Franciaország mellett.

PRO SECUNDO. Egyrészlről a Szovjetunió, másrészlről Anglia és Franciaország kölcsönösen és szolidarisan kötelezik magukat arra, hogy támadás esetében segítséget nyujtsanak bármely államnak, még ha azt előzetesen nem is garantálták volna, de amely fegyverrel kezében kel területi épségének védelmére és valamelyik nagyhatalomtól segítséget kér. Példa: Hollandiát megtámadják. Előzetes szavatosság nem történt, sem az angol-francia csoport sem a szovjet részről. Hollandia azonban szembeszáll a támadással és Anglia segítségét kéri. Franciaország és a Szovjetunió azonnal közbelépnek Anglia mellett, hogy megvédjék Hollandia semlegességét a támadóval szemben.

PRO TERCIO. Egyrészlről a Szovjetunió, másrészlről Anglia és Franciaország kölcsönösen kötelezik magukat arra, hogy azonnal és teljes támogatásban részesítik egymást, ha a három szerződő hatalom valamelyikét érne támadás. Példa: Ha Anglia és a szovjetet megtámadják. Ha Franciaországot támadás érne akár Európában, akár Afrikában, a három hatalom katonai szövetsége azonnal működésbe lép.

Próbáljuk e három szabályt az Oroszországgal szomszédos három balti állam: Lettország, Észtország és Finnország esetére alkalmazni.

Ha Oroszország előzetesen garantálna valamelyik balti államot és azt támadás érne, nem volna semmi baj. A Halifax-terv első számú elve kétségtelenül működésbe lépne.

Ha előzetes garanciát nem nyujtanának, de valamelyik megtámadott balti állam fegyveresen védekezne és a három hatalom egyikének támogatását kérné, ugyancsak nem volna nehézség. A Halifax-terv 2-ik számú elve érvénybe lépne.

Ha végül valamely megtámadott és leigázott balti államot át a szovjet ellen indulna támadás, ugyancsak nem volna nehézség, mert a 3-ik számú elv azonnal funkcióba lépne.

Nehézség azonban mégis van. Honnan származik ez? Onnan, hogy a Halifax-terv három elve nem öleli fel az összes eshetőségeket. Sőt, azt lehet mondani, hogy kihagyja azt az eshetőséget, amelyet a szovjet a legféltettebbeknek, ha nem is a legvalószínűbbnek tart.

A Halifax-terv a balti államoknak nyujtott előzetes szavatosság esetén érvényesülne. Ezek az államok azonban elhárítják a szavatosságot és egy államot sem lehet akarata ellenére garantálni. A Halifax-terv érvénybe lépne előzetes granca nélkül is, a támadással szembeni ellenállás és segítség-kérés esetén. Am ki biztosíthat afelől, hogy valamelyik Balti állam, Lettország például, ellenállana a támadásnak és segítséget kérne? Ki biztosíthat afelől, hogy adott esetben ezen állam katonai megszá-

odája

TEN

ENTAL

KATEGORIÁBAN

RAGE.

gégé volt és az is

a lengyelországi munkásifjuság ez-
zoan tartásák meg.
tározati javaslat-
törnyékén megtar-
gyesület gyűlésén

muncius Rómába

br.) Cortesi pápai

Elutazása előtt

tott Beck külügy-

atásokat is nagyon

partja.

a válaszol a Szovjet

cia politikai körök

szertint a szovjet

tonnal és Párizssal,

aslatokra csütörtő-

ü légijárat

ka és Francia-

között

Egyesült Államok és

netrendszerű repülő-

ki Cleeps óriási re-
tük 18 újságíróval

arnap pontos időben

onnan tovább foly-

ozás folyik

abamerény-

ében

ador). A Havas je-

óságok szélsőséges

a haifai arab pia-

nyelet tetteseit. A

szertint revizionisták

t. A bombát, amely

szervele, még az éj-

ték el.

se hétfőn délután

elenti, hogy az arab

as után arab nők he-

a német konzulá-

rtler segítségét kér-

re.

gy az arab terroris-

armel hegy mellett

rtját és két lakosát.

ukareszben

Hétfőn délután 5

estibe érkezett Ro-

gi munka és jókedv

pályaudvaron a ro-

ív mozgalom vezető

és Jemen, Irák

bia kösölt

egyiptomi lapok je

Irak és Saudi Ará

szződés jött létre

ognak ratifikálni.

és Lapkiadó R. T.

Baron L. Pop 16.

18-60.

PRIMAT

Párizs, június
temperamentum
Epoque főszere
Londonban járt
házban vacsorán
kalmossal folyt
mol be az alább

„Az alsóházi v
lottam az angol
zében. És minth
legtöbbjesebb öszi
— mondották —
adja meg az érd
resembb parlamen
viselői előtt a
beszéltem.

— Ön kifejez
cheni egyezmény
angol képviselő
hogy Anglia és
annakidején lehe
tikát?

A demo
zák so
tanság

— A két korm
hat hónapon át v
tember 30-ig, a
tatások órája. K
re az órára elő
Nem tartozom az
hogy a demokráci
sorsukat a töme
tömegeket fel ke
irányítani kell. A
gek nem voltak
elmúlt szeptembe
a dráma ténylege
lajdonképpen mi
lent az illető kor
helyezésével.

Oro

— Azt hiszem
vészbé hajlamos.
München jelentős
az oroszok hajl
onra, Litvinov bu
lenére is remélek
vet azzal, hogyha
Ha nem félne e
taná magát és ép
nának, mint i
be, hogy ne első
hogy minél érin
érvényesíthesse

— Ön Church
kivánja, hogy O
ve, garantálják
dolja, hogy lehet
lyek ezt elutasít

Két lili
tethet

— A népek
akár az egység
nám, hogy két
hessen egy szer
és francia birod
boru esetén az e
az oroszoktól k
lása volna. Ez e
tézkeések urak
kat megakadály
gyék kezüket a
— Gondolja,
dott világhorraz

— Bizonyos,
bármennyire is
felejtették el a
szélyeit és meg
nak kell lennie,
megsemmisíteni
sofari. Itt és eg
össze érdekeink

— Franco me
„Félek
tektől

— A pogán
volna, hogy Né
gal együtt táma
megakadályozta

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Palesztina

TILOS A PALESZTINAI HATÓSÁGOKNAK ILLEGALIS BEVÁNDORLÓKRA LÖVETNI. Macdonald gyarmatügyi miniszter képviselőjének, Fletcher képviselő kérdésére válaszolva, Sir Thomas Inskip a következő kijelentést tette az alsóházban:

— A palesztinai katonai hatóságok nem kaptak felhatalmazást arra, hogy az illegális bevándorlókra lövessenek. Ezzel szemben az angol flotta-egységeinek parancsnokai felhatalmazást kaptak arra, hogy bizonyos körülmények között tűz alá fogják az illegális bevándorlókat szállító hajókat.

Ezután Lipschitz képviselő kérdezte meg, vajon a bevándorlási korlátozásokat az arabokkal szemben is érvényesíteni fogják? Sir Inskip erre a kérdésre így válaszolt:

— Természetesen. A palesztinai bevándorlási törvény intézkedései mindenre vonatkoznak, tekintet nélkül arra, hogy az illető bevándorlók milyen fajhoz, vagy nemzetiséghez tartoznak. Most is fenntartottuk azt a régebbi szokást, hogy kisebb certifikát-mennyiséget nem zsidóknak, tehát araboknak is adunk, de ugyanakkor módomban áll kijelenteni, hogy intézkedéseket fogantatunk az illegális arab bevándorlás megakadályozására is.

JEMAL HUSSEINI ATNYUJTOTTA A MANDATUM-BIZOTTSÁGNAK AZ ARABOK MEMORANDUMÁT. Jemal Hussein, aki mint ismeretes, az arab küldöttség vezetője a mandatum-bizottság ülésén, tegnap átnyújtotta a bizottság elnökének az arabok memorandumát, amelyben tiltakoznak a Fehér Könyvben lefektetett új politikai irányzat ellen. A memorandum éles szavakban kell ki, az angol csapatok, valamint a zsidó rendőrség arabokon elkövetett kegyetlenkedéseire ellen.

KEGYELMI KÉRVE NYJTOTTAK BE AZ ÉLETFOGYTIGLANI ELZÁRASRA ITÉLT JEMENITA LEANY ÜGYÉBEN. Az életfogytiglani elzárásra ítélt Rachel Habsuhsh nevű jemenita zsidó leány védője kegyelmi kérvényt juttatott el Haining tábornokhoz, a palesztinai katonai csapatok főparancsnokához.

Négy arab terrorista, akiket a rendőrség

Safed elővárosában fogott el, a katonai törvényszék halálra ítélte.

UJ MUNKÁSNEGYED RECHOBOTNAL. A napokban helyezték el ünnepélyesen annak az új munkásnegyednek az alapkövét, amelyet a nemzeti alap földjén Rechobot kolónia mellett létesítenek. A negyedet Lady Fitzgerald után, aki a nemzeti alapot a föld megváltásához hozzásegítette, Chavacelet-nek fogják nevezni. A negyed egyik része a Kfar Bilu nevű településsel érintkezik, míg a másik része a Rechobot-Gedera közötti ut mentén fekszik. Az új negyedben 60 család kap lakhelyet. Az építkezéseket a Jewish Agency támogatásával a Beilinson-alap finanszírozza.

Amerika

ROOSEVELT ÜDVÖZLETE AZ AMERIKAI RABBIAK KONFERENCIÁJÁHOZ. Washingtonban a napokban ült össze az amerikai rabbitanács rendes évi konferenciája. Az Egyesült Államok elnöke, Franklin D. Roosevelt üzenetet intézett a konferenciához, amelyben többek között kihangsúlyozza, hogy Amerika mindig kész megújítani hitvallását a tökéletes lelkiismereti szabadság mellett. A konferencia elnöke Max C. Currier rabbi éles szavakban tiltakozott az angol kormány Palesztina Fehér Könyve ellen.

Lengyelország

TIZENHAT FŐISKOLAI TANÁR TILTAKOZÁSA AZ ANTISZEMITA ISKOLAI TERROR ELLEN. Különböző lengyel egyetemeken 16 tanár, köztük Bartel volt miniszterelnök is, tiltakozó memorandumot nyújtottak át Skladkovski miniszterelnöknek, valamint a sejm és a szenátus elnökeinek, követelve, hogy a kormány vessen véget az antiszemita főiskolai terrorjának. A memorandum három azonnali intézkedést követel: 1. A kormány fogantatson azonnali anyagi természetű intézkedéseket az összes tanulóik életbiztonságának megvédésére. 2. Zárják ki a destruktív elemeket az iskolákból. 3. Alakítsák át a diákokthozak szabályzatát és helyezték azokat a nemzeti demokrata diák-szervezetek befolyása alá.

Emigránsok, menekültek

A belga igazságügyminiszter nyilatkozata a Saint Louis hajó menekültjeinek ügyében

Ismeretes, hogy a belga kormány 250 menekült bebocsátását engedélyezte a St. Louis hajó utasai közül. Ezzel kapcsolatosan az igazságügyminiszter a következő nyilatkozatot tette:

— A belga közvéleményt mélyen megrendítette a St. Louis hajó fedélzetén hányszor 900 menekült sorsa. A németországi zsidó menekültek, akik a hajó fedélzetén tartózkodtak, mindannyian kubai vízummal rendelkeztek, de ennek ellenére sem sikerült lehetővé tenni partraszállásukat. A legkülönbözőbb közbenjárások sem hoztak eredményt. A hajó most visszatérően van Európa felé és a szereztesen menekültek az a veszély fenyegeti, hogy Hamburgban kell partra szállniuk. Ez esetben a koncentrációs tábor várja őket. A hajó utasai közül sokan esküt tettek, hogy inkább az öngyilkosságba menekülnek.

— Egy amerikai filantropikus szervezet, a Joint mindegyik menekültnek 500 dollárt bocsátott biztossággal rendelkezőre, hogy a kubai kormány partraszállásukat engedélyezze. Ez sem vezetett eredményre.

— A Joint felkérésére Max Gottschalkur, a belgiumi menekültügyi bizottság elnöke, interviuált nálunk és kérte, hogy kormányunk engedélyezze 250 menekült belgiumi partraszállását. A belga kormány helyesnek látta, hogy ennek a kérésnek helyt adjon.

— A 250 menekültnek a napokban kell megérkezniük Antwerpenbe. A Joint gondoskodott belgiumi életfenntartásukról és tekintettel arra, hogy a menekültek nagyrésze amerikai bevándorlási engedélyekkel rendelkezik, bizonyos időn belül tovább fognak vándorolni.

A BELGA KORMÁNY HATMILLIO FRANKOS MENEKÜLT-SEGÉLYEZÉSI KÖLCSÖN MEGSZAVAZASAT KÉRI A PARLAMENTTŐL. Az igazságügyminiszté-

rium által benyújtott költségvetésben 360 ezer frankos tétel szerepel, amelyet a belga állam a Merxplassi zsidó menekült-tábor fenntartására irányozott elő. Az igazságügyminiszter további hatmillió frankos hitel megszavazását kéri a parlamenttől, mert a menekültügyi bizottság menekültsegélyezési alapjai már régen kimerültek.

1938-BAN 600 MENEKÜLT VANDOROLT BE ÉSZAK- ÉS DEL-RHODEZIÁBA. Nairobiól származó jelentés szerint 1938-ban Észak-Rhodeziába több, mint 500 menekült vándorolt be. A rhodeziai törvényhozó tanács ülésén M. W. Logan, a tanács főtitkára egy interpellációra válaszolva bejelentette, hogy 1938 második felében 150 európai vándorolt be Dél-Rhodeziába. 1939. január 1-től május 15-ig 167 európai vándorolt be. Ezek közül 112 Németországból, 10 Lengyelországból, 9 Olaszországból és 9 Litvániából jött.

STERN SAMU ÉS EPLER SANDOR LONDONI ÉS PARIZSI TÁRGYALÁSAI A MAGYARORSZÁGI ZSIDÓ KIVÁNDORLÁS-RÓL. Stern Samu udvari tanácsos, a magyarországi izraelita országos iroda elnöke és Epler Sándor, a budapesti hitközség főtitkára Párizsba és Londonba utaztak, hogy tárgyalásokat folytassanak a nagy zsidó segélyszervezetekkel magyarországi zsidó kivándorlás lehetőségéről irányában.

FOGADTATÁS ÉS GYERMEKÜNNEPÉLY A MONTMORENCY-I OSE-GYERMEKÖTHONBAN. Párizsból jelentik, hogy a Montmorency-i OSE gyermeköthorban nagyszabású fogadtatás és gyermekünnepély volt a napokban. A mintegy 350 főnyi vendégsereg között volt látható a hatóságok magas képviselője és a zsidó közélet számos előkelősége. A vendégeket Pierre de Guntzbourg bá-

Nem kell külföldre menni

Gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírű. Gyönyörű fekvés, fenyegek között.

Junius 10-15-ig nyitva

BIXAD
Románia Karlsbadja

Prospektust küld kívánatra Direcțiunea Băilor Bixad, jud. Satu-Mare.

rónó, a németországi és ausztriai gyermekek megmentését célzó akció szervezője fogadta. Ezután dr. Minkovski beszélt az OSE-munka jelentőségéről a gyermekgondozás kapcsán. Krám...
...szédesében hangsúlyozta, hogy...
...800 menekült Franciaországba...
...nyok, körü...
...zett a gyer...

Bu

zsidosag

Irta: JICCHAK HECHT

Az alábbi sorokban Jicchak Hecht bucsuzik Erdély zsidóságától. Nem szablonos bucsuzás. Aki írta, szívéhez nőtt az erdélyi zsidóság. Hecht Izsák lenyűgöző egyéniségevel, a cionista munkában adott bámulatos példaadással osztatlan szeretetet és nagyrabecülést váltott ki mindennél, ahol a Keren Hajjeszód szolgálatában megjelent. Amikor most az alábbi cikkből bucsuzik, Erdély egész zsidó társadalmának őszinte meleg rokonszenve kíséri útján.

Amidőn a napokban elhagyom Erdélyt, úgy érzem, hogy bucsuzóvölgyet kell küldennem zsidó testvéreimnek, akik bennünket a Keren Hajjeszódért való munkában az ideai kampány során segítségünkre voltak.

A Keren Hajjeszód ezidei akciója napjaink felfokozott igényeinek jegyében állott. Minden gazdasági nehézség ellenére Erdély zsidósága, elsősorban pedig a cionisták, megértették, hogy napjaink követelése: áldozat a zsidóságot!

Megállapíthatom, hogy kitűzött célunkat elérjük. Erdély zsidói követelésünket, helyesebben Erec Jisraelt követelését, vagyis a zsidó jövő követelését teljesítették. Nem adta mindenkinek a követelt összeget — sokan túlmagasan találtak. Néhányan kevesebbet adtak, mint amennyit adniuk kellett volna, sokan helyzetüknek megfelelő összeget adtak. Megállapítható azonban, hogy mindenki szívesen adott. Mindenki megértette, hogy a zsidó jövőről van szó.

Sok nehézséggel kellett megbirkóznunk. Hála az áldozatkészségnek és cionistáink munkavedelmének, a küzdelem meghozta a maga győzelmét. Sok új barátot szereztünk: egészen új körök ajánlották fel közreműködésüket. A cionisták és Palesztina-barátok bevált gárdája fokozott lendülettel dolgozott együtt velünk.

Köszönet mindnyájuknak. A tulajdonképpen köszönetet már megkapták a jisiv új teljesítményeiben. A jisiv magatartása napról napra új erőt öntött belénk a munka folytatásához. A jisivnak ez a magatartása, mely új áldozatok készségében fejeződik ki, nem fog megváltozni. A jisiv három szó jegyében áll: **alija, binjan és hagana!**

Tragikusnak sulyosok a diaszpóra zsidóságára a mai idők, de nem kevésbé sulyosok a jisivra. Ugyanazok az erők, amelyek itt dolgoznak ellenünk, akarják megakadályozni a mentés művét Erec Jisraeltben. Odakint azonban mégis más a helyzet. Odakint van mód a harcra és védelemhez. A politikai helyzet kétségtelenül sulyos, de azért nem kétségbeesítő. Történeti harcok közepén állunk, amelyeknek kimentelést befolyásolni tudjuk és befolyásolni fogjuk.

Eredetileg az volt a cionizmusnak és Erec Jisraelnak a feladata, hogy a zsidóságot mint népet váltsa meg, nem pedig az egyesek megmentése. Az idők során azonban át kellett vállalnunk ezt a másik feladatot is. Emiatt kell megfeszítenünk minden erőnket, hogy az egyesek megmentése által lehetővé tegyük a nép megváltását.

Gyöngé és kicsiny még a fa, amelyet plántáltunk. Erősnek és szilárdnak kell lennie a buroknak, amely körülveszi, nehogy a fenyegető borzalmas viharok tövestől kitépjenek. Gyökerei elég mélyre hatolnak, lombjai elég terebélyesek ennek az Erec Hajjim-nak ahhoz, hogy akik köréje sereglettek, azokat meg is védje. Ezért testvérek és barátok, a jövőben álljatok meg szilárdabban a fa köré, amely hálásan fog életet árasztani feleték.

Mégegyszer szíves köszönet mindazoknak, akik időt és javukat áldozva közreműködtek.

Salom l'hitraot bö Erec Jisrael!

Brasov, 1939. VI. 20.

5699 tamusz 3.

NYILTTÉR)

Friedmann Móse és Mittelman Móse a maguk és egy most alijázott husztagu chaluc csoport nevében köszönetüket és hálájukat fejezik ki Sandberg Sámuel ural (Sárad, Mures) szemben, aki önzetlen módon elősegítette Erecbe való kijutásukat.

*) E rovatban közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Angol képviselők meginterjuvolják francia kollégájukat

Mire kíváncsiak az angol honatyák és hogyan látja Európa jövőjét Henry de Kerillis francia képviselő

Párizs, június 20. Henry de Kerillis, a temperamentumos francia képviselő, az Epoque főszerkesztője, az elmúlt héten Londonban járt és angol kollégái az alsóházban vacsorán látták vendégül. Az ez alkalommal folytatott beszélgetéseiről számol be az alábbi érdekes tudósításban:

„Az alsóházi vacsorán három órán át állottam az angol képviselők kérdéseinek tüzeiben. És minthogy arra kértek, hogy a legteljesebb őszinteséggel válaszoljak, mert — mondották — az ilyen eszmecserének ez adja meg az érdekességét — a világ leghíresebb parlamentjének tiszteltreméltó képviselői előtt a legteljesebb őszinteséggel beszéltem.

— Ön kifejezett ellenfele volt a müncheni egyezménynek. — vezette be az egyik angol képviselő a beszélgetést. Gondolja, hogy Anglia és Franciaország hangulata annakidején lehetővé tett volna más politikát?

A demokráciák nem kell feláldozniuk sorsukat a tömegek tudatlanságának

— A két kormány vezetői — feleltem — hat hónapon át vártak, május 22-től szeptember 30-ig, amíg elérkezett a megpróbáltatások órája. Kötelességük lett volna erre az órára előkészíteni a közvéleményt. Nem tartozom azok közé, akik azt hiszik, hogy a demokráciáknak fel kell áldozniuk sorsukat a tömegek tudatlanságának. A tömegeket fel kell világosítani, tanítani, irányítani kell. Azt mondani, hogy a tömegek nem voltak erkölcsileg felkészülve az elmúlt szeptemberben arra, hogy megértsék a dráma tényleges jellegét és azt, hogy tulajdonképpen mi forog kockán, egyet jelent az illető kormányok vezetőinek vállalás helyezésével.

Oroszország a splendid isolationra hajlik

— Azt hiszem, hogy ma erre sokkal kevésbé hajlamos, mint volt annakidején. München jelentős mértékben kifejlesztette az oroszok hajlamát egy splendid isolationra. Litvinov bukása súlyos jel. Ennek ellenére is remélek, mert Oroszország számot vet azzal, hogyha mi elesünk, rákerül a sor. Ha nem félne ettől, bizonyára távol tartaná magát és éppen az ellenkezőjét csinálna annak, mint 1914-ben: később lépne közbe, hogy ne elsőnek dőljön ki a sorból, hogy minél érintetlenebb hadsereg révén érvényesíthesse akaratát.

— Ön Churchill véleményén van és azt kívánja, hogy Oroszország kérését teljesítse, garantálják a balti államokat. De gondolja, hogy lehet szavatolni államokért, melyek ezt elutasítják?

Két liliputi állam nem veszélyeztethet egy nagy szerződést

— A népek szabadságának határa van, akár az egyéneknek. Abszurdnak tartanám, hogy két liliputi állam veszélyeztethessen egy szerződést, amelytől az angol és francia birodalom biztonságága függ. Háború esetén az egyik szolgálat, amelyet mi az oroszoktól kérünk, a balti tenger uralása volna. Ez előfeltételezi bizonyos óvintézkedések uralását, amelyek más államokat megakadályoznak abban, hogy rátegyék kezüket a kulcspozíciókra.

— Gondolja, hogy Oroszország lemondott világgórradalmi terveiről?

— Bizonyos, hogy nem mondott le! De bármennyire is bolshevikiek volnának, nem felejthetik el a mindenkori Oroszország veszélyeit és megfontolásait. Első gondjuknak kell lennie, hogy ne hagyják magukat megsemmisíteni. *Primo vivere, deinde filosofari. Itt és egyelőre csak itt találkoznak össze érdekeink.*

— Franco mellett volt?

„Félek a Francótól kicsalt ígéretektől”

— A polgárháború kezdetén szerettem volna, hogy Németországgal és Oroszországgal együtt támogassuk Francót. Ily módon megakadályoztuk volna ellenségeinket ab-

— Olaszország követte volna Németországot?

— Kétlem, hogy ezt tette volna, legalább is kezdetben. Az olaszok akkor még angazsálva voltak Spanyolországban és a helyzet eléggé veszélyes volt.

— Anglia és Franciaország München előtt együttesen erősebbek voltak Németországgal szemben, mint ma?

„München előtt erősebbek voltunk”

— München óta hatalmasan fejlődöttünk. Ez kétségtelen. De a németeknél is ugyanaz történt. És München előtt viszonylagosan erősebbek voltunk, mint ma. München révén Németország irtózatos katonai anyagra tette rá a kezét, amely elegendő 40 hadosztály számára és megsemmisítette a hatalmas erődítményt és természetes repülőteret, amelyek belefuródtak területének szívébe. 400 ezer kiképzett szudeta katonához jutott, hatalmas hadikincstárhoz és összehasonlíthatatlan hadiüzemekhez. Egyetlen hatalmas ökölcspáással megsemmisítette a legjobb bázist, amelyre a békekoalíció számíthatott. Elegendő időt nyert a Siegfried-vonal befejezéséhez, amely akkor még kezdeti stádiumban volt s katonaságának kiképzéséhez. Likvidálhatta a spanyolországi háborút, szorosabba fűzte kapcsolatait Olaszországgal és egész Európában nagy diplomáciai sikereket ért el. Végül kihasználta Oroszországnál a szovjettel szemben Münchenben elkövetett hibát.

— Kívánja, hogy a jelenlegi tárgyalások sikeresen végződjenek?

— Igen.

— Teljesen magáévá teszi Chamberlain politikáját?

— Feltétlenül.

— Gondolja, hogy Oroszország végül is lojálisan hozzánk csatlakozik?

ban, hogy megjajtsanak és megnyerjenek velünk szemben egy hatalmas partit.

— És most Franco ellen van?

— Nem. *De félek a garanciáktól és ígéretektől, amelyeket három éven át kicsikartak tőle a németek és olaszok.* És azt gondolom, hogy nem kell öt pénzügyileg segíteni, csak abban az esetben, ha szolid biztosítékokat kapunk tőle. Pillanatnyilag megállapítottam, hogy a helyzet *Spanyolországban nem éppen megnyugtató módon alakul.* Ha Franco csak a békére gondol, miért ragaszkodott annyira a vörösök hadianyagának kiadatásához? És a Spanyolországból távozó német és olasz csapatok miért adták el, vagy ajándékozták neki tankjaikat és repülőgépeiket, amelyekre oly nagy szükségük van?

— A támadók merészelnék megtámadni a velük szemben álló összes erőket?

— Általános támadás ki van zárva. Az öt tervük azonban az, hogy megkeressék a legkisebb szakadást is, amely a béke arconalában bekövetkezhetik. És szüntelenül azon fognak dolgozni, hogy aláaknázzák az összes országokat az ellenállási erőket. Összes számításaik a demokráciák iránti megvetésre és arra a meggyőződésre támaszkodnak, hogy a kihasználtság és jóllakott nyugati polgárság képtelen betölteni vezető küldetését.

Milyen irányba hajlik az anyagi erők mérlege?

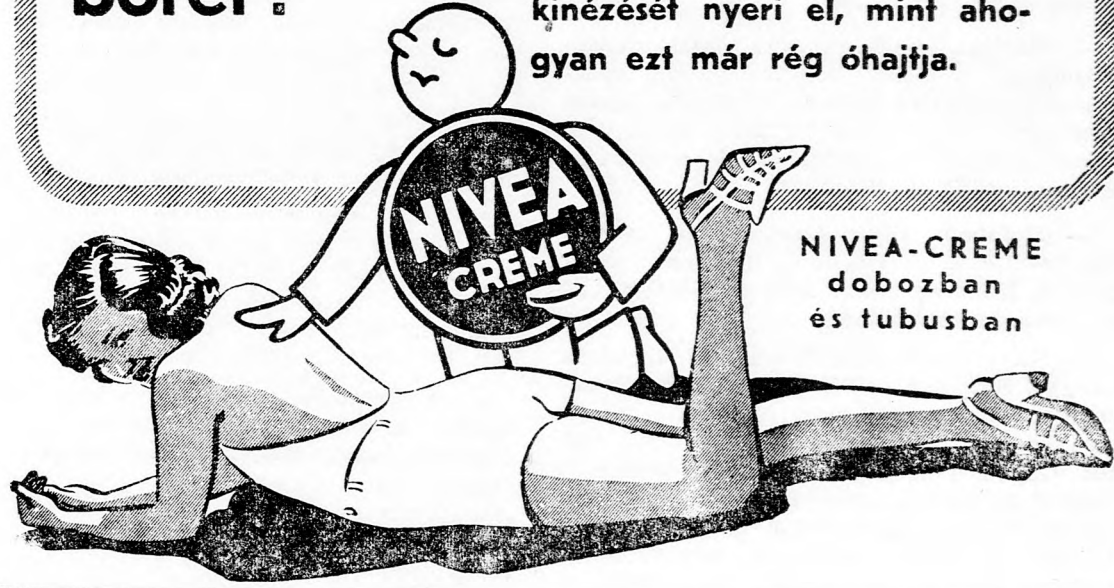
— Mit gondol, milyen irányba hajlik az anyagi erők mérlege?

— A mi irányunkba. Mert mi vagyunk az erősebbek. Főlényünk nyilvánvaló kell, hogy legyen, ha München után sem mernek velünk szemben komolyabb akciót közzéadni.

— Ha kitörne a háború, mit gondol, hogyan fog alakulni?

— A félelmetes meglepetés hatásait fogják keresni. Párizst, Londont, a mi nagy városainkat, kikötőinket, a Maginot-vonalat, kereskedelmi hajóinkat páratlan vadsággal fogják megtámadni hadiüzenet nélkül és egyazon időpontban. Kezdetben két-

Én megvédem bőrét!

NIVEA-CREME dobozban és tubusban

Az égető napsugarak érhetik ugyan a bőrét, de nem szabad, hogy ártsanak. Ha engem használ, bőre csodaszép barna lesz és Ön a sportolók egészséges kinézését nyeri el, mint ahogyan ezt már rég óhajítja.

ségtelenül nagy károkat fogunk szenvedni. Emlésem arra számított, hogy ebben a pillanatban a kapitányok hűveinek sikerült a demokráciák a belső hatalomra jutni. Akkor fog minden eldőlni. Ha jól tartjuk magunkat, nyerni fogunk... De eleve számolnunk kell azzal az egészen új stílus megpróbáltatással és törhetetlen bátorsággal kell vele szemben felkészülnünk.

— Gondolja, hogy a francia munkások meg fogják tenni kötelességüket?

— Nem kétlem. Hiszen egyébként, hogy Németország a marnei és verduni egyöntetű Franciaországot fogja magával szemben találni, épügy, mint az 1914-es egyöntetű Angliát.

— *Daladier* ténylegesen annyira el van határozva az ellenállásra, amennyire szavai mutatják?

— Kétségtelenül. *Daladier* későn értette meg a helyzetet, de teljesen levonta annak következményeit. Utolsó beszédei pontosan adják vissza gondolatait.

— Hisz ön a háború végzettségében és abban, hogy végül győzni fogunk?

Megkezdődött a városi adók kivétele

Tizenkét adó kivétel bizottság Kolozsváron

Cluj, június 20. A városi adók és illetékek kivétele ebben az évben nem közvetlenül a pénzügyi év elején, hanem csak tegnap kezdődött meg. Ennek oka az volt, hogy a város pénzügyi osztálya által készített, az adók és illetékek kivételéről szóló pénzügyi szabályrendeletet a szamosi helytartóság csak a pénzügyi év lejárta után hagyta jóvá és az új szabályrendeleten alapuló kivételek előkészítése az egyes kerületekhez tartozó utcák kijelölése és az összeírások huzamos időt vettek igénybe, úgyhogy a városi adó és illetékek kivétele a város egész területén csak tegnap délután kezdődött meg.

A pénzügyi osztály, hogy a kivételei munkálatakat meggyorsítsa, a várost 12 kerületre osztotta és harminnyik kerületbe külön kivétel bizottságot küldött ki. A bizottságban a város egyik vezető tisztviselője és az adózók képviselője vesz részt, a jegyzőkönyveket pedig az adóhivatal egy-egy tisztviselője vezeti. Az I. számú bizottságnak dr. Victor Pop városi főjegyző, a II. számú bizottságnak Cadar Mihály helyettes pénzügyi osztályfőnök, a III. számú bizottságnak dr. Nedeá George, a IV. nek dr. Titus Anca, az V. nek Michard George, a VI. nek Muresan George, a VII. nek Selican George, a VIII. nek Farcas Vasile, a IX. nek Popa Emil, a X. nek Popa Stefan, a XI. nek Ceric, a XII. nek Căbulea Sabin a vezetője. Az I, II és III számú bizottság a városházán, a IV az Oasana utcái kerületi kapitányságon, az V a városi adóhivatal épületében, a VI a Crisan, a VII a Stroescu utcai kerületi kapitányság helyiségeiben, a IX a városházán, a X a Calea Lunga utcában, a XI a városi adóhivatal helyiségeiben, a XII pedig a Monostori uti kerületi kapitányság helyiségeiben működik. Az adók kivétel meglepetéseket hoz az adófizetőknek és különösképpen a bérlegkocsis és személyszállító bérlegkocsis tulajdonosaira nézve. Az eddigi gyakorlatól eltérően ebben az évben megadóztatják a bérleket is és pedig a bérérték 5 százaléka erejéig. A múltévi

— *Nem hiszek feltétlenül a háború végzettségében, de attól tartok, hogy a támadók nem-e égették fel maguk mögött az összes hidakat. Nem tudom elképzelni, hogy saját kezükkel semmisítsék meg azt a hatalmas harci masinát, amelyet súlyos nélkülözések árán építettek fel. Egyébként maradvétként hiszek a győzelemben, ha országaink hajlíthatatlanná tartanak azon a vonalon, amelyet néhány hét óta követnek.* Nem elég hinni, a győzelemben, azt akarni is kell és töretlen odaadással előkészíteni. Egy határozott ember a mai körülmények között gyenge eszközökkel is sokat tehet. A volt frontharcosok elmondhatják, hogy a háború legtragikusabb óráiban a kétkedés és pánik pillanatában, amelyek néha elfogják a katonákat, a legkisebb vezető mily nagy szerepet játszhat és megváltoztathatja a harc erkölcsi feltételeit. Mindegyikünknek át kell lennie hatva kiüldetésétől és a veszélyben lévő hazával szemben meg kell találnia lövészárokbéli elánját és lelkesedését.

— Nem hiszek feltétlenül a háború végzettségében, de attól tartok, hogy a támadók nem-e égették fel maguk mögött az összes hidakat. Nem tudom elképzelni, hogy saját kezükkel semmisítsék meg azt a hatalmas harci masinát, amelyet súlyos nélkülözések árán építettek fel. Egyébként maradvétként hiszek a győzelemben, ha országaink hajlíthatatlanná tartanak azon a vonalon, amelyet néhány hét óta követnek.

— Nem elég hinni, a győzelemben, azt akarni is kell és töretlen odaadással előkészíteni. Egy határozott ember a mai körülmények között gyenge eszközökkel is sokat tehet. A volt frontharcosok elmondhatják, hogy a háború legtragikusabb óráiban a kétkedés és pánik pillanatában, amelyek néha elfogják a katonákat, a legkisebb vezető mily nagy szerepet játszhat és megváltoztathatja a harc erkölcsi feltételeit. Mindegyikünknek át kell lennie hatva kiüldetésétől és a veszélyben lévő hazával szemben meg kell találnia lövészárokbéli elánját és lelkesedését.

— Nem hiszek feltétlenül a háború végzettségében, de attól tartok, hogy a támadók nem-e égették fel maguk mögött az összes hidakat. Nem tudom elképzelni, hogy saját kezükkel semmisítsék meg azt a hatalmas harci masinát, amelyet súlyos nélkülözések árán építettek fel. Egyébként maradvétként hiszek a győzelemben, ha országaink hajlíthatatlanná tartanak azon a vonalon, amelyet néhány hét óta követnek.

— Nem elég hinni, a győzelemben, azt akarni is kell és töretlen odaadással előkészíteni. Egy határozott ember a mai körülmények között gyenge eszközökkel is sokat tehet. A volt frontharcosok elmondhatják, hogy a háború legtragikusabb óráiban a kétkedés és pánik pillanatában, amelyek néha elfogják a katonákat, a legkisebb vezető mily nagy szerepet játszhat és megváltoztathatja a harc erkölcsi feltételeit. Mindegyikünknek át kell lennie hatva kiüldetésétől és a veszélyben lévő hazával szemben meg kell találnia lövészárokbéli elánját és lelkesedését.

— Nem hiszek feltétlenül a háború végzettségében, de attól tartok, hogy a támadók nem-e égették fel maguk mögött az összes hidakat. Nem tudom elképzelni, hogy saját kezükkel semmisítsék meg azt a hatalmas harci masinát, amelyet súlyos nélkülözések árán építettek fel. Egyébként maradvétként hiszek a győzelemben, ha országaink hajlíthatatlanná tartanak azon a vonalon, amelyet néhány hét óta követnek.

JUNIUS 21.

ztriai gyermekek szervezője fogadta. Elt az OSE-munkaegyesület gondozás kapcsán hangsu- 700-

HECHT

an Jicchak Hecht adóságától. Nem Aki írta, szívé- zsidóság. Hecht nyéniségével, a cio- adott bántulatos tlan szeretetet és váltott ki minde- Hajjeszód szolgál- Amikor most az bucsuzik, Erdély almanak őszinte. kiséri útján. nagyom Erdélyt. zületet kell küldé- akik bennünket a munkában az idei kre voltak.

akciója napjaink yében állott. Min- enére Erdély zsidó- onisták, megértet- lése: áldozat a zsi-

kítzött célunka vetelésünket, helye- vetelését, vagyis a esítették. Nem ada eget — sokan tul- hanyan kevesebbet inki kellett volna. felelő összeget ad- an, hogy mindenki megértette, hogy a

ett megbirkóznunk. ek és cionistáink elem meghozta a barátot szerettük: ták fel közreműkö- Palesztina-barátok lendülettel dolgozott

ak. A tulajdonké- gkapták a jisiv új y magatartása nap- velénk a munka foly- ez a magatartása, égében fejeződik ki. jisiv három szó je- és hágana!

diaszópóra zsidósá- kevésebb súlyosak a ok, amelyek itt dol- megakadályozni a szraelben. Odakint lyment. Odakint van emhez. A politikai ylos, de azért nem harcok közepén ál- lét befolyásolni tud- konizmusnak és Erec hogy a zsidóságot em pedig az egyesek rán azonban át kel- másikt feladatot is- ink minden erőket. ntése által lehetővé at.

a fa, amelyet plán- rdnak kell lennie a zsi, nehogy a fenye- t tövéstől kitépjk. tontak, lombjai elég r Chajim-nak ahhoz. ettek, azokat meg is e barátok, a jövőben ul a fa köré, amely tani félelek.

szónter mindazoknak. dova közreműködte- ec Jiszrae!

TER)

Mittelmann Móse a zott husztagu chaluc- netüket és hályjukat smuel urral (Sálar) zetlen módon elősegí- züket.

kért nem vállal fele- zőség, sem a kiadó-

HIREK

— **Időjárásjelentés.** A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint mára a következő időjárás várható: csökkenő légnyomás, változó felhőzet, az ország északnyugati részében enyhe szél.

— **Sikeres légvédelmi gyakorlatok Görögországban.** Athénből jelentik: Attika tartományban tegnap este 21 és 23 óra között légvédelmi gyakorlatok voltak. Athén, Pirreusz és Falero lakossága mindenben betartotta a kapott utasításokat.

— **Hatalmas vihar Litvániában.** Kaunasból jelentik: Litvániában hatalmas vihar pusztult. Kaunasban két halálos áldozata van az elemi katasztrófának.

— **Nagy szimpátia-tüntetéssel fogadták Lengyelországban Sidorovici országőr-parancsnokot.** Varsóból jelentik: Teofil Sidorovici, az Országőr-szervezet parancsnoka hét-főn Gdyniába érkezett Sawicki tábornok, a lengyel ifjúsági szervezetek vezetője társaságában. Az állomás Sokol polgármester, a katonai és polgári hatóságok képviselői fogadták. Egy tengerész század állt sorfalat. A román himnusz hangjai mellett Sidorovici elhagyta a pályaudvart és a kereskedelmi, majd a hadikikötőbe vonult. Megtekintette az ifjúsági intézményeket és megcsodálta azt a tengeri kövekből és csigákból a lengyel ifjúság által készített román címert, ami a II. Károly király nevét viselő ezred tulajdona. Jastrzebia Goraban, a tengerparton az ifjúsági szervezetek elváltak Sidorovici előtt. Jatrnia halászkikötőben a román vendégek spontán rokonszenv-tüntetésben volt része a lakosság részéről, amely Romániát és II. Károly királyt dőltette.

— **Temesváron nem emelik tovább a házbérekét.** Temesvárról jelentik: Hónapokkal ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy a temesvári háztulajdonosok béremelési akciót kezdtek, ami azonban csak kis mértékben sikerült. A lakók nagy többsége nem tudta vállalni a magasabb béreket s inkább felmondással felelt a háztulajdonosok igényeire. Így a bérek csak a drágább negyedek modern házaiban emelkedtek, míg a régi lakások bére valamennyi városrészben nagyjában változatlan maradt. Az utóbbi hetekben azonban elterjedt annak a híre, hogy a háztulajdonosok augusztus elsejére újabb béremelési akciót terveznek, hogy 10–20 százalékkal növeljék a bérek összegét. Ezekkel a hírekkel kapcsolatosan a háztulajdonosok egyesülete közleményt adott ki, amelyben leszögezte, hogy az egyesületbe tömörült háztulajdonosok tekintettel vannak a gazdasági helyzetre és így sem együttesen, sem pedig egyénekenként nem foglalkoznak az újabb béremelés tervével. A háztulajdonosok egyesületének álláspontja megnyugvást keltett Temesvár minden társadalmi rétegében, mert a jelenlegi lakberek amugyis nagy lehetnének még a jobbnemű középosztály számára is. Kisebbség béremelésre mindössze a központi fűtéssel ellátott házakban lehet számítani abban az esetben, ha a tüzfűtés ára észire ismét emelkedne.

— **Lényeges változások állottak be a katonai igazságszolgáltatásban.** A katonai igazságszolgáltatásban f. hó 17-ével kezdődőleg lényeges változás állt be. A katonai hatóságok békebeli, mozgósítás esetére szóló és háború működését meghatározó törvény a napokban jelent meg a Hivatalos Közlönyben. Az átszervezésre vonatkozólag munkatársunk kérdéssel fordul a helybeli katonai törvényszék vezetőjéhez, dr. Barbu Alexandru őrnagyhoz, aki nagy vonásokban a következőket válaszolta fel a végbemenő változásokat: — A vádtanácsok, a fegyelmi bíróságok, a katonai törvényszékek és a Legfelsőbb Katonai Semmitőszék békebeli szervezetében az eddigiekhez viszonyítva jelentősebb változás nincsen. Lényeges eltérések mondhatjuk azonban azt, hogy a katonai törvényszéknél ezután csak a büntetőtanácsok fognak öt (három hadbíró és két csapat-tiszt) taggal működni. A vétségeket és kihágásokat tárgyaló tanácsok a jövőben három (két hadbíró és egy csapat-tiszt) tagból állanak. Mozgósítás és háború esetén katonai bírók (pretorok), haditörvényszékek és a Legfelsőbb Hadi Törvényszék veszik át a katonai igazságszolgáltatást. A békebeli vádtanácsok élén mindig a parancsnokló tábornok áll és esetleges helyettesét is ő jelöli ki. Ugyancsak számos változást eszközölt az új törvény a büntetések milyenségét illetően. A békebeli elkövetett kihágások, vétségek és bűnesetekkel szemben a törvény általában enyhítéseket, míg hadiállapot esetén jelentős megzsigorításokat tartalmaz. A VI. hadtest kolozsvári törvényszékének elnöke, dr. Negulescu Dumitru alezredes-hadbíró Bucarestbe utazott, hogy a törvény gyakorlati alkalmazására vonatkozó részletes utasításokat személyesen vegye át — fejezte be nyilatkozatát a katonai vezérőrnagy.

— **MIHÁLY NAGYVAJDA LÁTOGATÁSA CREANGA SZÜLŐFALUJÁBAN ÉS HÁZÁBAN.** Targul Neamtiból jelentik: Mihály nagyvajda, utban Humlești, Creanga szülőfaluja felé, rövid látogatást tett az ancúti csárdában, amelyet Creanga elbeszélései tettek híressé. A trónörökös és kísérete ezután Humleștibe utazott, ahol meglátogatta a nagy elbeszélő házáat. A trónörökös Creanga házában irodalmi órán vett részt, amelynek során az „Arap Alb” és a „Capra cu trei lei” című elbeszélésekből olvastak fel. A nagyvajda és kísérete Creanga házában fogyasztották el uzsonnájukat, majd Tg.-Neamtiba utaztak, ahol a kolostort látogatják meg.

— **Lezuhant egy angol bombavető repülőgép.** Londonból jelentik: Egy angol bombavető repülőgép menet közben kigyulladt és lezuhant. Két utasa ejtőernyővel megmenekült a harmadik pilóta zénédégett.

— **A Szociális Ügyosztály közleménye.** Lusztag Andor f. hó 22-én, csütörtökön este 8 órakor kezdte meg a neolog zsidó iskola helyiségében, Calea Regele Ferdinand 52 „Rádiótechnikai alapismeretek” című előadás-sorozatát. A szükséges előismereteket az elektrotechnikai tanfolyam eddigi előadásai szolgáltatták.

Ma, szerdán! Csak egy napig! Sokak

I. FINOM URIHAZ
Legszébb amerikai vígjáték. Főszereplők:
Constance Bennett és Brian Aherm,
Kezdet: 3. 6.15. 9.30.

Előtte 2 premier journal: METRO és FOX.

Holnapról: Ajánlólevél, Fősz.: Adolf Menjou, Andrea Leeds és Roudolfo, a hasbeszélő a Goldwyn revüifilméből ismert művészek.

— **Két gyermeket betemetett a beomló gödör fala.** Bucarestből jelentik: Leonida Soha és Vasile Ionescu 13 éves gyermekek a Ferdinánd városnegyed gyakorlóterén a nap elől egy gödör hülvőben kerestek menedéket. A gödör fala beomlott és maga alá temette őket. A megmentésükre sietők már holtan találták a két tragikus sorsu gyermeket.

— **A varsói pápai nuncius Romában.** Vatikánvárosból jelentik: Cortesi varsói pápai nuncius ma Romába érkezett. A pápa holnap fogadja kihallgatáson.

— **Irodalmi előadás.** A „Munkásatheneum” Női Szekciója 1939. évi június hó 23-án, pénteken este 8 órai kezdettel „Egótikus országok, népek élete” címen nagyszabású irodalmi estét rendez a Vasmunkás-Otthon nagytermében (Str. Catedralei 7.). Előadók: Dr. Szigethy Imréné: Kína életéről. Perl S. Buck regényciklusa nyomán: „Edes Anyaföld”, „Három fiú” és „A szétzilott család”. Továbbá: Agnes Smedley „Vérző Kína” c. könyve alapján. Dr. Becsky Irén: Az amerikai négerek. Van Wechten: „Néger paradicsom” és Fanny Hurst: „Asszony a vonaton” című regények, stb. alapján. Brassai Viktor: Néger verseket szaval Forgács Antal fordításában. 1. „Háziszigla”. 2. „A Harlem táncosnője”. 3. „Elmény”. 4. „Mosónő”. Belépés díjtalan. Mindenkit szívesen lát a rendezőség.

kívánságára! Dupla műsor keretében:

II. TARANTELLA
JEANETTE MACDONALD legszébb filmje. Partnere: ALAN JONES.
Kezdet: 4.40, 8, 11.

— **Bonnet külügyminiszter diplomáciai tárgyalásai.** Párizsból jelentik: Bonnet külügyminiszter kedden fogadta Spanyolország párizsi követét, Franciaország spanyolországi követét, a párizsi lengyel követet és Franciaország marokkói főkormányzóját.

— **Három munkást agyonstújtott a villám.** Bucarestből jelentik: Craiova környékén tegnap itéletű dűhögött. Craiova városában a „Codrul” nevű tüzfáradtár udvarán három munkás: Szabó János, Alex Baclesanu és Alex Bradescu egy fa alatt kerestek menedéket. A fába villám ütött, Szabó azonnal meghalt, a másik kettőt súlyos állapotban szállították kórházba.

— **Eljegyzés.** Lőb Olga Hunedoara és Waldner Imre Arad jegyesek.

— **Tízmillió dollár értékű árut szállít Románia egy év alatt Amerikának.** A román-amerikai gazdasági kapcsolatok kimélyítése érdekében egy román, mint amerikai körökben erőteljes akció indult meg. Ez az akció főképpen Romániát érdekli, mert a két ország közötti külkereskedelmi mérleg állandóan jelentős passzívumot mutat Románia terhére. A gazdasági kapcsolatok kimélyítése érdekében, amelynek terve a newyorki világgiallítás alkalmával vetődött fel, Amerikából július elsején bizottság érkezik az országba. Információink szerint Amerika különböző román termékek iránt mutat érdeklődést, így beszarabiai gyapjút, fatermékeket, bort, melassét, falemezt, olajokat fog vásárolni. Hír szerint ezeket a vásárlásokat román-amerikai vegyes részvénytársaságok fogják lebonyolítani. Az első nagyobb vásárlás értéke beavatottak szerint meg fogja haladni a 10 millió dollárt, ami szabadforgalmi árfolyamon 3.5 milliárd lej értékű képvisel. Ezt a mennyiséget egy év alatt szállíthatja le Románia a megalakuló román-amerikai részvénytársaságok útján.

— **Olasz zsidókat büntettek meg, mert nem jelentették be a zsidó fajhoz való tartozásukat.** Rómából jelentik: Az olasz igazságügyi hatóságok 11 zsidót 5–8 napi elzárásra ítélték, mert az előirt időpontig nem jelentették be a zsidó fajhoz való tartozásukat.

— **Badoglio olasz marsall szemléje Tiranában.** Tiranából jelentik: Badoglio marsall ma délelőtt a Skander-bég téren szemlért tartott a csapatok felett a kormány összes tagjainak jelenlétében.

— **Kolozsmegye prefekturájának rendelete a lakók névjegyzékéről, a házesterek és gondnokok működéséről.** Kolozsmegye prefekturája 10.030—1939. szám alatt 5 pontból álló nagyfontosságú rendeletet tett közzé. A rendelet szövege a következő: 1. A jelen rendelet keletkezésétől kezdve minden háztulajdonos köteles az egyes lakások bejáratai felett egy-egy megfelelő sorszámmal ellátott „Apartamentul N...” feliratú táblácskát elhelyezni. 2. Házestereket és gondnokokat ezután csak akkor lehet alkalmazni, ha a kolozsvári központi rendőrség népesedési osztályának központi szolgálata által kiállított, foglalkozásuk gyakorlására feljogosító könyvecské (carnet) van birtokukban. A megye más városában és helységeiben ezeket az igazolványokat az illetékes rendőrhatalóságok állítják ki. 3. Minden háztulajdonos köteles a lakók neveit — az ingatlan-könyvecské elsőszámú „fisa”-jának alapján — az épület bejratában kifüggeszteni. A házesterei felkérésre ugyancsak ki kell függeszteni egy táblázatot, amely az épületben lévő szolgálati személyzet névsorát és munkakörét feltünteti. 4. A jelen rendelet ellen vétőket kétezer lejig terjedő pénzbírsággal sújtják. 5. A jelen rendelet végrehajtására Kolozsvár városának és Kolozsmegye rendőri szervezetének megbízást. A rendeletet Manole Enescu ezredes-prefektus és Stoica Ioan dr. szolgálati főnök írták alá.

Értesítés

A **Semnalul** című lap fővárosi kiadása naponta repülőgéppel érkezik Kolozsvárra. A **Semnalul Bukarestben délután 4 órakor** jelenik meg és 90 perc alatt érkezik Kolozsvárra, ahol nyomban árusítják. Hogy a repülőgépen való árusítás hatalmas költségeit fedezni lehessen, június 19-től kezdve a lap ára

1 lejlel megrágujt.

Kérjük olvasóinkat méltányolják áldozatainkat és ajándékozzanak meg továbbra is bizalmukkal.

A Semnalul

független napilap szerkesztősége és kiadóhivatala

87 millió lakosa van Nemetsországnak

Berlin, június 20. Tegnap tették közzé a május 17-én lezajlott német népszámlálás eredményét. Eszerint Nemetsországnak Memelen (150.000) és a protektorátus alatt álló Cseh-Morvaországban (6.8 millió) kívül 79.6 millió lakosa van. A fenti két területtel együtt Nagy-Nemetsország lakosainak száma tehát eléri a 87 milliót.

Gépkocsiszerencsétlenség Tirolban tíz halottal

Heiligenblut, június 20. A Tirol és Grossglockner utszakaszon egy társasgépkocsi az utmenti húszméteres mélységbe zuhant. A szerencsétlenségnek tíz halottja és tizenhat sebesült áldozata van. A gépkocsi tirol földművesekkel volt zsufolva, akik Ostmarkon egy gyűlésen vettek részt és onnan igyekeztek hazafelé.

— **Pedagógiai hét a csernovici egyetemen.** Csernovichól jelentik: A csernovici egyetemen szombaton veszi kezdetét a „pedagógiai hét.”

— **A Munkás Atheneum előadása.** A Munkás Atheneum pénteken este 8 órakor a Vasmunkás Otthon nagytermében (Catedralei 7.) irodalmi előadást tart.

— **Házasság.** Dr. Bokor Károly ügyvéd és Fischer Anny f. hó 22-én házasságot kötnek.

— **Megalakultak a kolozsvári törvényszék szüneti tanácsai.** Megemlékeztünk arról, hogy a helybeli bírói kar a napokban felterjesztette jóváhagyás végett a nyári bírói szünet alatt működő tanácsok beosztását. A felterjesztésre érkezett jóváhagyás értelmében a törvényszék szüneti tanácsai véglegesen eként alakulnak meg: Julius 15-től augusztus 15-ig Trifu Grigore elnökletével dr. Breban Emil és dr. Corneliu A. Constantin szavazóbírók teljesítenek szolgálatot. Augusztus 16-tól szeptember 15-ig pedig a dr. Barbatei Paul elnökből, Danicel Grigore és dr. Marinovici Mihai bírókból álló tanács fog működni.

— **Bar micve ünnepély.** Az elmúlt szombaton Schwartz Miklós, a kolozsvári ortodox hitközség alelnökének Róbert fia bar micve ünnepét ülte. A fiatal fiu újhéber beszéde előadásának folyamatosságával és szép kifejtésével feltűntet keltett. Glasner Akiba 70. rabbi meleg szavakkal méltatta ifjúságunknak azt a törekvést, hogy szellemi életét a zsidó népi reneszánszba kapcsolja.

— **Szeptemberben megnyílik a temesvári zsidó tanoncképző.** Temesvárról jelentik: Mint már jelentettük, az egyesült temesvári zsidó hitközségek fokozottabb figyelmet tanusítanak az átrétegződési kérdések és lehetőségek iránt, egyben pedig elhatározták, hogy hivatalos szervek révén nyújtanak segítséget a temesvári zsidó társadalomnak ezen a téren. A hitközség máris tanfolyamot szervezett a román, héber és angol nyelvezet díjmentes elsajátítására. Az előadók válogatott szaktanárok, akik egyaránt tekintettel vannak a tanfolyam látogatóinak korára és képzettségére. A temesvári kurzuson a zsidó lányok és asszonyok szakszerű irányítás mellett tanulhatják meg a házi szöveget mesterségét és képességeihez mérten tökéletesíthetik magukat a szövetség speciális ágában. Mindkét tanfolyam látogatására vonatkozóan a hitközség titkári hivatala nyújt bővebb felvilágosítást a jelentkezőknek. Az átképzés szempontjából legnagyobb jelentőségű a hitközség által létesítendő zsidó tanoncképző tanfolyam. Temesváron különösen nagy jelentősége van a zsidó ipari tanoncképzésnek, amely eleddig meglehetősen elhanyagolt ügy volt. Az állami tanoncképzés a gyakorlatban nem elégítette ki a szakmai igényeket és Temesváron elsőnek a németek létesítették a kisebbségi tanoncképzőt. A hitközség a szakmai megfontolásokon túl a zsidó fiatalok jövőjére és gyakorlati átképzésére való tekintettel határozta el magát a zsidó tanoncképző létesítésére. Az erre vonatkozó szervezési munkálatok már régebben megkezdődtek és gyors ütemben haladnak tovább. Ma már a gyakorlati megvalósítás minden akadályát elhárult és így szeptember elején megkezdheti működését a temesvári nyilvános jogú zsidó tanoncképző. A hitközség gondoskodott arról, hogy a tanfolyamok előadói elsőrendű szaktanárok és ipari szakemberek köréből nyerje meg és így a legáltalánosabb oktatási módszereket biztosítsa. A tanoncképző egyelőre a zsidó liceum helyiségében fog működni az első évfolyamu tanoncok számára. A tanoncképző látogatása díjmentes és így a legszegényebb szülők is gondoskodhatnak gyermekeik szakszerű kiképzéséről.

Őfelség megnyi

Olas

Bucuresti, június 20. A nemzetközi munkakeretek között, jainak, a diplomai kiküldöttnek uytó ünnepség Jean Luc, a francia, a németet Tullio Cianetti, ja és a Dopola toja, a görögöt spanyolt Merce ondo vezették. bolgár, lengyel, stb. szervezetek Istentisztelet majd beszédekr

Ralea

Bucuresti, június 20. A nemzetközi kiállítás miniszter a köv meg:

— Sire!

Az első nem meg országunk hogy vendégül zottakat és ben sát a közös tör böző országokb nalának emelés Hálások vagyú ködtek a neme gos képet nyuj kások létének A kiállításnak is van. Első m nek amelyek h man munkás emelésére törté vő országok a ményeket értek Felség!

Akárcsak az mai szolgálat, a is új román alk deményezett és

Ujabb

Egyelőre

Timisoara, június 20. Két héttel ez temesvári ügy mescu Ion és nekülki egyéne jobboldali moz ujabban pedig foglalkoztak. L gsu pénzügyi f zsaroló hadjár tek tőle. A rem rolót tetten és betartóztatta ő sa pedig meg kat.

Az ügyvéssé lesebb mederbe Avramescu és a zsarolást és

ORT. KÖS

az

Közel a teng

Elsőrendű elk

Napi teljes p

Julius és

A „Sajtó” ‘sz

sül

Őfelsége jelenlétében Bucurestiben megnyílt a „munka és jókedv” nemzetközi kiállítása

Olasz, francia, német megbizottak a megnyitáson

Bucuresti, június 20. A Luna Bucurestilor keretében ma nyílt meg az első nemzetközi munka- és jókedv-kiállítás. Fényes keretek között, Őfelsége, a kormány tagjainak, a diplomataknak és számos külföldi kiküldöttnek a jelenlétében folyt le a megnyitási ünnepség. A francia kiküldöttek Jean Luc, a francia szakoktatás igazgatója, a németet dr. Robert Ley, az olaszt Tullio Cianetti, a fasiszta nagytanács tagja és a Dopolavoro-szervezet egyik irányítója, a görögöt Luvarisz egyetemi tanár, a spanyolt Mercedes Sanz Bachiller de Redondo vezették. Képviseltették magukat a bolgár, lengyel, portugál, japán, jugoszláv, stb. szervezetek is.

Tisztiszeletet vezetett be az ünnepséget, majd beszédekre került sor.

Ralea miniszter megnyitó beszéde

Bucuresti, június 20. A munka és jókedv nemzetközi kiállítását Ralea munkügyi miniszter a következő beszéddel nyitotta meg:

— Sire!

Az első nemzetközi kiállítást nyitjuk meg országunkban. Boldogok vagyunk, hogy vendéglül láthatjuk a külföldi megbizottakat és bemutatathatjuk megnyitásközösét a közös törekvéseknek, amelyek különböző országokban a munkások életszinvinomáinak emelése irányában jelentkeztek. Hálásak vagyunk azoknak, akik közreműködtek a nemes erőfeszítésben, hogy világos képet nyújthassunk arról ami a munkások létének javítása irányában történik. A kiállításnak azonban más jelentősége is van. Első mérlege ez az erőfeszítéseknek, amelyek hazánkban egy év óta a román munkás életének és műveltségének emelésére történtek. A kiállításon résztvevő országok a cél elérésében kiváló eredményeket értek el.

Felség!

Akárcsak az országország és a társadalmi szolgálat, a munka és jókedv szervezete és új román alkotás, amelyet felséged kezdeményezett és teremtett meg. Korunk bi-

zonytalan aspirációiból konkrét és eredeti megvalósítást teremtett Felséged. És ez egy fejezete csupán a nagy munkásreformoknak, amelyeket Felséged ösztönzött és sugalmazott az új rendszerben. Az ország első és legnagyobb munkása természetesen nagylelkű megértéssel viseltetett nemcsak a munkanyújtotta nagy gyönyörrel, de utkaival, nyomorával és nélkülözésével szemben is. A modern kényelem minden eszközében bezárt lélekkel élnek az emberi kioldás és verejték óráinak száza. Felséged valamennyiökkel együtt átélté a kiribódásokat, kínos órákat, midőn gyakran kielégítetlen létszükségletek és gondok között követték, közülük a legelmaradottabbak is, az alkotás fenséges sugallatát. A román munkásság soha nem fogja elfelejteni Felségednek ezen emberi megértését. Az ezen kiállításon való együttműködés bizonyítja, hogy a népek megérthetik és szerethetik egymást.

A román munkásság testvériesen üdvözlöi külföldi vendégeit: és ebben a reményben mondva köszönetet: az itt létesített munkaközösségért, z. velyes istenhözöttal fogadja őket.

Őfelsége válasza

Ezután az uralkodó beszélt a hasonló megnyitásközösök fontosságáról és arról, hogy a munka és jókedv áldásait élveznie kell a hűséges hazafiás román munkásságnak.

Ralea munkügyi miniszter ezután bemutatta Őfelségének a külföldi küldötteket. Az uralkodó meglátogatta a pavilonokat. Délben egy órakor a munkügyi minisztérium díszbédét adott a külföldi vendégek tiszteletére. Este 9 órakor az Atheneul Romanban koncertet rendeztek. Délután 6 órakor a lengyel pavilonban fogadtattak rendeztek a bucuresti lengyel kolónia tagjai részére. Szerdán reggel a külföldi vendégek meglátogatják a Prahova völgyében lévő iparvállalatokat, majd az Astra Romana Snagovban lévő üdülő-otthonát. Délben Sinaiban közebed lesz, majd a vendégek a brassói vállalatokat látogatják meg.

Újabb vizsgálat indult a temesvári kereskedők zsarolói ellen

Egyelőre még régi fogházbüntetését tölti a két szélhámos

Timisoara, június 20. (Az Uj Kelet tud.) Két héttel ezelőtt megirtuk már, hogy a temesvári ügyészség letartóztatta Avramescu Ion és Florescu Virgil foglalkozás-működési egyénekét, akik régebben szélsőjobboldali mozgalmak ügynökei voltak, újabban pedig hivatásszerűen zsarolással foglalkoztak. Legutóbb az egyik magasrangú pénzügyi főtisztviselő ellen indítottak zsaroló hadjáratot és 20 ezer lejt követelték tőle. A rendőrség detektívjei a két zsarolót tetten érték, az ügyészség nyomában letartóztatta őket, a törvényszék vádta-nya pedig megerősítette vizsgálati fogságukat.

Az ügyészségi vizsgálat azóta egyre szélesebb mederben folytatódik. Kiderült, hogy Avramescu és Florescu tervszerűen üzték a zsarolást és ők az értelmi szerzői ama-

névtelen feljelentéseknek is, amelyek az utóbbi időkben szokatlanul nagy számban érkeztek az illetékes hatóságokhoz temesvári kereskedők ellen. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Avramescuék sorra felkeresték a módosabb kereskedőket és különböző ürügyek alatt pénzt követeltek tőlük. A kereskedők közül sokan kisebb összegeket adtak nekik, csak hogy meg szabaduljanak tőlük. Megtörtént azonban, hogy kiutasították őket az üzletből, mire feljelentésekkel kezdtek fenyegetőzni. Kedvelt módszerük volt az is többek között, hogy a kereskedők állampolgársági ügyét firtatták és kilátásba helyezték, hogy fellebbeznek a kedvező döntés ellen, ha nem kapnak pénzt. Ugyancsak gyakran emlegették az iparengedélyeket is, ha pedig ez sem használt, akkor adócsalás, áruhamis-

ORT. KÖSER KONYHA
CARMEN-SYLVAN
 az **ANA GHICA** villában

Közel a tengerhez és a gyógytóhoz, mely reumát, ízületi csontgyulladást és egyéb hűlésből származó betegségeket szenzációsan gyógyít.
 Elegáns szobák napozó terrasszal a tetőn.
 Elegáns szobák napozó terrasszal a tetőn.

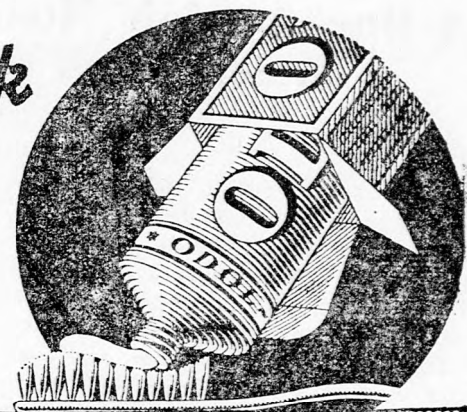
Előrendeli ellátás. **Orth. kóser konyha.** **Olcsó penzió árak.**
 Napi teljes penzió június és szeptember hónapokban a „Sajtó” szelvényével jelentkezőknek 180, szelvény nélkül 200.
 Julius és augusztus hónapokban a „Sajtó” szelvényvel 260, szelvény nélkül 300.
 Julius és augusztus hónapokban a „Sajtó” szelvényével jelentkezők a meleg fürdőnél és orvoslás is kedvezményben részesülnek. — Allandó kirándulásról és szórakozásról gondoskodva van.

Szerakodás mentes fogak

egészségesek maradnak!

Ápolja fogait mindennap a

fogtisztító ODOL fogpéppel!

ODOL

tás és egyéb cimeken fenyegetőztek feljelentésekkel. A kereskedők természetesen nem minden esetben bírták el idegekkel ezeket a fenyegetőzéseket és meg akarták kímélni magukat az alaptalan feljelentések következtében meginduló eljárásoktól is, amelyek tapasztalat szerint mindig költségeket okoznak.

Ez volt tehát Avramescuék működési tervük, ha pedig seramiképpen sem sikerült a zsemelét áldozni megfélemlítésre, akkor valóban megtették a „tízóra” helyezett feljelentést, amellyel csak fölösleges munkát okoztak a hatóságoknak. A vizsgálat során többek között kiderült, hogy egy jözsefvárosi vendéglőst azon a címen akarták megszarolni, hogy hamis pénzt hoz for-

galomba. A vendéglős nem törődött a fenyegetőzésekkel, mire feljelentést tették ellene az ügyészségen. A vizsgálat aztán megállapította a vendéglős ártatlanságát, de a zsarolóknak mégis sikerült őt meghurcolniok.

Az ügyészség most újabb vizsgálatot kezdett eme zsarolási manőverek teljes leleplezésére. Így előreláthatóan a két zsaroló bűnlajstroma a vizsgálat befejezéséig még sok irányban fog kibővílni. Az ügyészség egyébként megállapította, hogy ugy Avramescu, mint Florescu más ügyek miatt jogerős büntetést kapott már a bíróságtól s most addig nem kerülhetnek szabadlábra, míg fogházbüntetésüket ki nem töltik.

Istrate Micescu volt külügyminiszter ötszázezer lejt kártérítést követel Iorga legújabb könyvének egyik kitétele miatt

Bucuresti, június 20. Mint a Curentul írja, Istrate Micescu volt külügyminiszter, a fővárosi ügyvédkamara dékánja, Iorga professzor Emlékiratai legutolsó kötetének megjelenésével kapcsolatban panaszt nyújtott be az ügyészséghez. Micescu ugyan is a könyv egyik kitételét személyére nézve sértőnek tartja. A kifogásolt rész az új alkotmányt előkészítő koronatanács egyik üléséről számol be és olyan állításokat tu-

lajdonit C. Argetoianunak, a szenátus jelenlegi elnökének, amely a panaszost a gyvelmi büntetések mellett, mint ügyvédet és családapát egyaránt közmegegyezésnek tehetik ki. Panaszában Istrate Micescu a BTK 505, 507, 518. szakaszai alapján kéri a kötet bevonását, továbbá 500 ezer lejt kártérítést és 10 ezer lejt minden nap után késedelmi kártérítés címén.

A Népszövetség mandátumbizottsága a Fehér Könyv ellen

A mandátumbizottság tagjai valóságos keresztkérdések alá fogták Macdonald gyarmatügyi minisztert. Macdonaldnak nem sikerült meggyőznie a bizottságot

Genf, június 20. Jelentette az Uj Kelet, hogy Malcolm Macdonald angol gyarmatügyi miniszter személyesen képviselte a mandátum bizottság tagjait a Palesztina-kérdésben a népszövetségi mandátumbizottság előtt. A Zsidó Távirati Iroda Macdonald nyilatkozatáról és a mandátumbizottság tagjainak kérdéseiről a következő tudósítást közli: Pénteken másodikban jelent meg Macdonald a mandátumbizottság előtt, hogy válaszoljon a bizottság tagjainak kérdéseire. A kérdések főleg a bevándorlás és a palesztinai közbiztonság problémáira vonatkoztak. Az ülésről nem adtak ki hivatalos kommunikét. Magánértesülések szerint a bizottság tagjai valóságos keresztkérdések alá fogták a gyarmatügyi minisztert. A bizottság tagjainak többsége hangoztatta, hogy a zsidó bevándorlás számára a gazdasági befogadóképesség kritériumát kell fenntartani és élesen szembeszálltak azzal a tervvel, hogy öt év letelte után a zsidó bevándorlás az araboktól legyen függővé téve.

Megkérdezték a minisztertől azt is, hogy miért tartotta szükségesnek az angol kormány az angol államok bevonását Palesztina belső ügyeibe és miért hiszi azt, hogy a Fehér Könyv elvetése az egész Közelkeletre kihatással volna.

Beavatott körök tudni vélik, hogy Macdo-

nald csütörtök délutáni két óras nyilatkozata, amit a Fehér Könyv védelmében tett, semmiképpen sem győzték meg a bizottság tagjainak többségét. A bizottságnak öt tagja, hír szerint kijelentette, hogy ellenzik az angol kormány új Palesztina-politikáját. Az angol gyarmatügyi miniszter és a mandátumbizottság tagjai között felmerült súlyos nézeteltérés az oka annak, hogy a Népszövetség titkársága sem a csütörtöki ülésről, sem Macdonald nyilatkozatáról nem adott ki semmilyen hivatalos kommunikét.

A Zsidó Távirati Iroda tudósítja, előtt Macdonald gyarmatügyi miniszter kijelentette, hogy reméli, hogy végül sikerülni fog meggyőznie a mandátumbizottságot Anglia magatartásának igazságos voltáról.

Távollétében öt évi börtönrre ítélte a bucuresti katonai törvényszék Matei Socort

Bucuresti, június 20. A katonai törvényszék ma ítélkezett Matei Socor fölött, akit a társadalmi rend erőszakos megdöntésére irányuló tevékenységgel vádoltak. Socort távollétében öt évi börtönrre és százezer lejt pénzbüntetésre ítélték.

A Bnéj-Ávodáh Moácája Kolozsváron

F. hó 18-án tartotta meg moácá nircbevét-jét a Bnéj Ávodáh. Erdély különböző helységeiből 32 chávér vett részt a megbeszélésben. A megnyitásban Schönfeld Ezriél elmondta, hogy a moácát az összes aktuális szervezeti kérdések megtárgyalására és a további munkaprogram meghatározására hívták össze. Majd visszaillesztést vetett a Bnéj Ávodáh eddigi útjára, mely immár hét éves multra tekint vissza. Eredményeinket bizonyítják a kibucokban élő chávéro, akik kivesszik részüket a zsidó hon hősi építómunkájában. Ez a tudat biztató és erőt kölcsönöz a jövőbeni munkában. Kegyelettel emlékszik Buchbinder Jichokról, a Bnéj Ávodáh chalucljáról, aki hősi halált halt a jisiv megvédéséért folytatott harcban. A megnyitó után Jámbor Ferenc tartott előadást a „Cionizmus világ helyzete” címen, melyben vázolta a cionizmus politikai útját a Balfour-deklarációtól a mai napig, amikor már komoly politikai tényezővé lett a cionizmus. Türes politikai szílamok és fegyveres harc próbálkozás a mű elseprését hozhatja magával, de minden új falu, kolónia egy újabb elseprhetetlen és biztosan álló pont Erecben, az ellenállás ezért az építés, az alkotás formájában kell hogy megnyilvánuljon. Izsák Slomó az erdélyi cionizmus helyzetéről és a Brit Kibucit kongresszusi előkészületeiről beszélt. Kihangsúlyozta az erdélyi cionizmus szélesebb keretekre való felépítésének s munkafelülete kiszélesítésének szükségességét. Az augusztusban összeülő cionista kongresszus nagy jelentőséggel bír a cionizmus további útjának meghatározásában. Ezért nem közömbös számunkra sem a kongresszus delegátusainak összetétele, sem az erdélyi választások kimenetele. A Brit Kibucit mindent el fog követni a progresszív erők egységesítése érdekében, csak akkor fog külön menni, ha ez nem fog sikerülni. Fel kell készülnön azonban minden eshetőségre. Schönfeld Ezriél szervezeti referátuma után Gruber Dov a hachsara és alija kérdések előadása során javasolja, hogy a moácá forduljon egy memorandumban a KIB-hez, melyben kérje a rég tervezett központi mezőgazdasági hachsaratelepet felállítását. Kalmár Jákó az új generáció kibucit kérdésének elintézését sürgette. Ganz Avram a Bnéj Ávodáh galuti aktivitásának szükségességéről beszélt. Dászkál Jozsef Keren Kajemet referátumában a munka fokozását, minden chávér bevonását követeli. Az általános vita során hozzászóltak: Braun Dániel, Fried Dov, Noszin Móseh, Unterberger Klára. Az általános vita befejezése után Mendel Chánán összegezve a hozzászólásokat, pontokba foglalja az összes határozatokat, melyeknek alapján a jövőbeni munkát meghatározták. Egyes vezetőségi tagok alijáztak és így a következő moácá-tagokat választották meg: Gruber Dov, Mendel Chánán, Lupu Avram, Fritsch Ráchel, Kalmár Jákó, Mendel Avram, Ganz Avram, Einhorn Efraim. Dászkál Jozsef és Izsák Slomó a Brit Kibucit Mázkirutja részéről.

— **Felemelték a Balkán-államokba szóló levelek portóját.** Bucurestiből jelentik: A posta vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amely szerint július 11-étől kezdődően a Jugoszláviába, Törökországba és Görögországba küldendő postai küldemények díját felemelték a következőképpen: Egyszerű levél 20 grammig 9 lej, postai levelezőlap, vagy képeslap 6 lej, nyomtatványok ötven grammig 2 lej, üzleti levelek ötven grammig 7 lej, ezenfelül ötven grammonként 2 lej, áruminták 3 lej.

Tökéletes szelvényrendszerrel, napi 220 lejért kifűnő ellátást kap Carmen-Sylván, az egész szezon folyamán

Nyugodtan és gond nélkül utazhatik el az idén feketetengeri nyaralására, ha kiadóhivatalunknál a Hotel Băilor és Movila restaurantra szóló szelvényfüzetet vásárol.

20 teljes napra szóló szelvényfüzet ára 4.400 lej.
14 meleg gyógyfürdő kedvezményrel 1.500 lej.

Mit tartalmaz a szelvény?
Mindent, amire Önnek Carmen-Sylván szüksége van. Tehát:

1. 20 napos szállodai elhelyezkedést 2 ágyas szobákban.
2. 20 napos teljes ellátást a Movila restaurantban. A szelvényfüzetben rajta van a menürendszer.

3. Borralalószelvényt.
4. 14 meleg gyógyfürdőszelvényt.
5. Kurtaxa-szelvényt.
6. Orvosi vizsgálat-szelvényt.

A fűrdőn tehát mindent szelvényvel fizethet és mindent a legtökéletesebben kap érte.

A fűszézon folyamán, amikor a fűrdőhelyeken nem lehet szobát kapni. Ön biztosítva van kényelmes jó elhelyezkedésről, tökéletes ellátásról. Önt nem sarcolják meg borralalóért és egyéb mellékes kiadásai sincsenek. Önt az állomásom várják és bekalauzolják a szállodába.

Teljesen individuális szempontok, Ön akkor utazik, amikor akar, mindössze az a kötelessége, hogy szándékát 5 nappal előbb jelentse be.

A szelvényrendszerünk, teljesen nyugati mintára, tökéletes. Ön sohasem nyaralt olyan jól, olyan gond nélkül, mint a mi szelvényeinkkel.

Kérjen felvilágosítást kiadóhivatalunktól.

SPORT.

Vasárnap folytatják a Közép-Európa Kupa küzdelmét

A Venusra Bolognában nehéz feladat vár

Cluj, június 20. (Az Uj Kelet tud.) A Közép-Európa Kupa küzdelmét vasárnap folytatják. Ennek során Belgrádban BSK—Slavia, Budapesten Ujpest—Ambrosiana, Bolognában Bologna—Venus mérkőzés lesz. A negyedik mérkőzés, a Ferencváros—Slavia, amely Prágában lenne, a cseh-morva területen érvényben levő sporttilalom miatt, amelyet a német hatóságok rendeltek el a Prágában lejátszott Berlin—Prága mérkőzésen történt németellenes tüntetés miatt, július elejére marad.

A Közép-Európa Kupa első fordulójára revánsmérkőzéseinek esélyeit számbavéve, a Venus csapatára Bolognában igen nehéz feladat vár. A Venus Bucurestiben csak egy góllal győzte le a Bologna együttesét. Ez az előny még normális körülmények között sem látszana elegendőnek az olasz bajnok otthonában előntésre kerülő második mérkőzésére. Ha azonban tekintetbe vesszük még a bucuresti első találkozó botrányait is, aminek következtében három olasz játékos kiállították, sőt a mérkőzés folyamán a játék néhányór majdnem az általános verekedésig jutott, biztosra vehető, hogy a Bologna, közönségétől támogatva, olyan játékot fog mutatni, amelynek a Venus aligha fog tudni ellentálni. A Venus számára tehát nem látszik lehetőségek az első fordulón túljutni.

A Belgrádban sorra kerülő mérkőzés az első találkozó, amely egyelőre nyitnak látszik. Esélye van a továbbjutásra az Ujpest csapatának, amely egy gólos hátrányt Budapesten be tud hozni.

Tíznapos kirándulást rendez a nagyváradai Makkabi

Cluj, június 20. (Az Uj Kelet tud.) A nagyváradai Makkabi turistaszakosztálya július 2-iki indulással 10 napos kirándulást rendez a Gyilkos-tóhoz a következő programmal és utiránnyal:

Indulás július 1-én este Clujra. Innen az

éjszaka folyamán tovább Dej — Nasaud — Carlibaba — Jakobeni — Dorna-Vatra. Itt egy nap pihenő, majd továbbutazás Bistricioara — Băca — Gyilkos-tó utiránnyal. Itt két napi pihenő. Július 7-én tovább Egyesítő — Balánbánya — Csiszereda — Tuszádfűrdő iránnyal. Július 8-án pihenő Tuszádfűrdőn. 9-én: Bikszád — Udvarhely — Parajd — Szováta. Szováta egy napi pihenő, majd Marosvásárhely—Kolozsvár utiránnyal hazatérés Nagyváradra.

Részvételi díj tagoknak 850, vendégeknek 950 lej, amely összegben az autóbusszköltség és az elszállásolás van felszámítva. Jelentkezni legkésőbb június 25-ig a teljes díj lefizetése mellett a következő címen lehet: Clubul Sportiv Macabi Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand No. 3. A kirándulásra Kolozsvárról is lehet csatlakozni.

Kis hírek a sportvilágból

Bucurestiből jelentik: Marinescu Gabriel tábornok, belügyi alminiszter, a labdarúgó-szövetség elnöke elhatározta, hogy intézkedik abban az irányban, hogy a Nemzeti Bajnokság első osztályában szereplő egyesületek pályáit fűvesítsék.

A Haggibbor turistaszakosztálya július 2-án autókirándulást rendez a Jávdygyén át Biharfüredre. A kirándulásról a Haggibbor titkársága ad felvilágosítást. — A Haggibbor uszósakosztálya ma, szerdán este egy-egyed 8 óra a Haggibbor Otthonban (Str. Memorandului 13) értekezletet tart.

Szatmárról jelentik: Az Állami Osztály-sorsjáték legutóbbi húzása Szatmár részére nem sok örömet okozott. Kevés volt a nagyobb nyeremény. Annál nagyobb az öröm a Barkochba berkeiben. Ugyanis Katzender Tuli, a bajnoksapat legglóképebb csatárának sorsjátékát 100.000 lejes nyereménnyel húzták ki.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresők, üdülőhelyek és fűrdők miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közli választélyeg ellenében válaszolunk és csak

Küldje gyermekét Brátkára Schwartz Menyhértne nyaralójába. Cim: Schwartz leányinternátus Oradea, Str. Ep. Ciorogariu 8.

Foto-Artist Friedmann gyermek fényképész. Cluj, Str. Reg. Maria 46.

Megnyit Sängeor-Băi-on a Grossmann kóser vendéglő. Pontos kiszolgálás, szolid árak. Szives pártfogást kér.

Alkalmazást nyerhet vámmalomban zsidó fiatalember, lehet kereskedősegéd, vagy hasonlő foglalkozásu. Moara Jakob Hideaga.

Félixfürdőnél lévő Hotel Bihorban megnyit szigorosan orth. kóser vendéglő és bogdaga. **איך פיסער און פיסער** A hotel ujonnan átalakítva. Szimche Weisz és társa.

Munkakönyvvel rendelkező társnót keresek, aki férfi és női fehérmű szakmában perfect. Leveleket kérek: Weinreb Zsigmond. né Timisoara IV. Str. Bonnaz 12.

3 szobás komfortos, strand közelében lévő villalaksomát elcserélném belvárosi háromszobás új lakással. „Novemberre” címre.

Eladó központban 12 szobás bérház, évi jövedelme 80.000 lej. Ára 350.000 készpénz és 200.000 lej adósság. Érdeklődni: Eliás, Str. Baritju 20.

Órák, ékszerek minden elfogadható árban. Orlow, főpostával szemben.

Kiadó július 1-re modern berendezésű, kertre néző, verandás, gyönyörű sarokszoba, belőle nyíló fűrdőszoba, telefon- és zongorahasználattal is disztinyvált uriembernek. Str. Baron Pop 13., II. e. 7. ajtó.

Jégsekreányeket gyári árban készítenél. Grünwald, C. Decebal 23.

Házvezető, vallásos, kerestetik azonnalra ortodox idősebb övegyember kéttágu családjához. Leib Mano, Alunis, jud. Mures.

Segédet keresek azonnalra szombat megtartásával vidéki fűszer-textil detailhoz. Cim: Leib Mano, Alunis, jud. Mures.

Jókarban lévő mély, sötétkék gyermek-kocsi eladó. Decebal 22., emelet, ajtó 3.

Esküvők, barmicvemölök és hasonlő alkalmi ünnepélyek rendezését olcsón vállalom. Rendelésre esküvői tortákat, kuglereket készítek. Meghívásra házhoz és vidékre is megyek. Adlerné, Str. General Gherescu 7.

Csak a

GRAND HOTEL
LAFAYETTE-
ben lakjon
Bucurestiben

Központi fekvés. Komfort. Olcsó.
Otthonos.

CALEA VICTORIEI No. 11. Telefon 3-3410.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A THALIA PREMIERMOZGO MUSORA
Ma és minden nap az ideai filmszenzón leg-hatalmasabb és legizgalmasabb világ-szlágere: A fekete sas.

A ROYAL MOZGO MUSORA:
Ma, szerdán! Csak egy napig! Dupla műsor keretében: I. Finom uriház. Amerikai vígjáték. Fősz.: Constance Bennett és Brian Athern. Kezdet: 3. 6.15, 9.30. II. Tarantella. Jeanette MacDonald leg-szebb filmje. Kezdet: 4.40, 8. 11. Holnapról: Ajánlólevél. Fősz.: Andrea Leeds.

A SELECT MOZGO MUSORA:
A Broadway angyala. Shirley Temple gyer-meksztar egyetlen ideai filmje, tele zenével, táncokkal és énekkel.

A CAPITOL MOZGO MUSORA:
Premier vígjáték! A botrány bolondjai. Fő-szereplők: Carole Lombard és Fernando Gravey. A film előtt: Uj Paramount vi-lághírű.

AZ URANIA MOZGO MUSORA:
Az őserdők kénje. Szenzációs kalandorfilm a kaucukfa magvainak megszerzéséről. Eddig nem látott érdekes felvételek a braziliai dzsungelből. Főszerepekben: René Deltgen, Gustav Diessl, Vera v. Langen.

RIO MOZGO MUSORA:
Ma: 3, 6 és 9 óra! Két sláger, egy hely-ár! I. Az öngyilkosok klubja. Romanti-kus kalandordráma. Fősz.: Rosalind Rus-sell és Robert Montgomery. II. A kalóz-kisasszony. Dráma. Cecil B. de Mille leg-nagyobb filmje. Fősz.: Gál Franciska és Frederich March. II. Uj Metro híradó.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, június 21.

Bucurest, 7.30: Ritmikus torna, rádióhír-adó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13.: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hang-verseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Gramo-fonolemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhír. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Felolvasás. 19.17: Toscanini és Walter gramofonlemez. 20.05: Felolvasás. 20.20: Rádiózenekar. 21.30: Prun-ner József zongorázik. 22: Hírek. 22.15: Cse-vegés gramofonlemezekkel. 23: Hírek. 23.15: Vendéglői zene. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Jeruzsálem, Délután 1.30: Pontos idő, hírek, népdalok. 2.10: Hanglemezek. 2.20: Hírek angolul. 2.30: Pontos idő, időjárás. 5: Angol nyelvoktatás. 8: Időjárás, hírek héberül. 8.15: Keleti héber dalok. 8.35: Előadás az állatok lélektanáról. 8.50: Előadás. 9.45: Könnyű zene.

Budapest, 7.45: Torna, hírek és gramofon. 11: Hírek. 13.10: Balalajka. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 18.10: Hang-lemezek. 19: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Hegedű. 21: „Egy párizsi kis színházban”. Hangjáték. 22.40: Hírek. 23: Uj magyar zeneművek. 24.33: Cigányzene. 1.05: Hírek.

— A posta újabb korlátozó intézkedése. A posta hír szerint a legszigorubbán kívánja ellenőrizni, hogy a vállalatok nem küldik-e szét kézbesítő könyv kíséretében leveleket. Amennyiben ilyen esetekről tudomást szerez az illető vállalatokkal szemben kártérítési igényvel lép fel és megtorlást követel.

Aprilis végén Tesztinában: rá nyit ujkori tö fontosságú int nyitás gazdasá elvi, politikai nek: élő bizony létünkre való van az, hogy megrázkódtatá vel él a hit a aránt Palesztin den Balfour-de közti aktuális é félmillió zsidó retben él, mely természeti tör szabályai érte ni. Ez a nemz és ezt a fejlőd erején kereszt az önálló zsidó kezdetén szimb lóságává a fiat

A terroristá alatt a telaviv tivájából megt az első építke tette. Elsőnek tak partra Tel jörül. Akkor a és kezdetleges zotméter aszfa hallhatatlan pe zetkilométerny raktrárhelyiség dolgozik már sen mióta szer kedett, egyik sabb kikötőne haifai kikötő tett Tel Avivv önmagáért va da is egyben, lönös vonzerej dül az megér e a telavivi kikö tes, lelkiismer

Kolozsziás 1938. április 12- val érkezé első kötőnek Unnep felbologozott, 400 zsidónak. A utat a vándorl gerre nyitott k érkezőnek szem kötőjébe. Már vált. De megé szemek a kikö minden zsidó s lad a kikötő kant, ott látja deannapi kenyé

A kikötő Ltd.-nek köszö tokéval dolgoz kezdetben 250 csajtott ki. Ez építették be, seihéz a Barc társaság 10 ez Új fejlődési pe mára Van Vr nevezése. A irányítása mel tárhelyiséget raktár befogad Új várótermet számára, hogy ról azonnal m Jelentősen növ mét, igen font nek főjövödelm áll. Még folyik negyven méter és marha kira további kiépít zai megoldani, nem dél felé, a felé, a Jarkon

A CFR igaz udvarok szépl igazgatósága utasította az pályaudvarok dekében szük minél előbb f a munkálatok ségességét ide

A hároméves telavivi kikötő

Április végén törték ki a zavargások Palesztinában: rá hat hétre Tel-Avivban megnyitott ujkori történelmünk egyik korszakos fontosságú intézménye: a kikötő. A megnyitás gazdasági jelentőségén túlmenően, elvi, politikai fontossága volt ennek a műnek: élő bizonyíték önálló nemzetgazdasági létünkre való jogosultságunknak. Miért van az, hogy husz év hallatlan politikai megrázkódtatásain keresztül is olyan erővel él a hit a jisivban és Galutban egyaránt Palesztina jövője iránt? Mert minden Balfour-deklarációnál, minden nemzetközi aktusnál előbb az a tény, hogy itt egy félmillió zsidó önálló nemzetgazdasági keretben él, melyet a gazdasági életnek a természeti törvényekhez hasonlóan erős szabályai értelmében nem lehet megállítani. Ez a nemzetgazdaság fejlődést követel és ezt a fejlődést a gazdaság, a maga vívőerőjén keresztül fogja kiverekedni. Ennek az önálló zsidó gazdaságnak vált kezdetek kezdetén szimbólumává, de ma már élő valóságává a fiatal telavivi kikötő.

A terroristák elzárták Jaffát. Hat hét alatt a telavivi és környéki zsidók iniciatívájából megteremtődött az a tőke, amely az első építkezési munkálatokat lehetővé tette. Elsőnek 20 tonna cementet szállítottak partra Tel Avivban egy jügoszláv hajóról. Akkor a kikötő két tarokkból állott és kezdetleges famolából. Ma 10 ezer négyzetméter aszfaltozott területen felelnek itt a hallhatatlan pezsögő munka és 8000 négyzetkilométernyi területen állnak a kikötő raktárhelyiségei. Ma több mint ezer ember dolgozik már a kikötőben, amely különösen mióta személyforgalomra is berendezkedett, egyike a közelkelet legforgalmasabb kikötőinek. Erődesen azonban a haifai kikötő személyforgalma nem vesztett Tel Avivval. Mert a telavivi kikötő önmagát való idegenforgalmi propagandának is egyben, a gálut zsidóira számára különös vonzerejű. Nem is csoda, hiszen egyedül az megér egy turát Palesztinára: látni a telavivi kikötő hordárainak pompás, pontos, lelkiismeretes munkáját.

Kolosszális élmény volt az számunkra. 1938. április 12-én mi voltunk a Polonia hajóval érkező első személyutasai a telavivi kikötőnek. Únnep volt, nagy nemzeti ünnep, a fellobogozott, boldog városban partraszállni 400 zsidónak. Az „első”, akik megnyitották az utat a vándorló zsidónak hazája felé, a tengerre nyitott kapun keresztül. Azóta naponta érkeznek személyszállító hajók Tel-Aviv kikötőjébe. Már megszokottá és mindennapivá vált. De még mindig büszkén csillognak a szemek a kikötő említésekor és még mindig minden zsidó szíve megdobban, amikor elhalad a kikötő rácsos kapuja előtt és bekukkant, ott látja ezer ember verekedését a mindennapi kenyérért.

A kikötő fejlődése a Marine Trust Co. Ltd.-nek köszönhető, mely 250.000 font alapítvánnyal dolgozó részvénytársaság. A társaság kezdetben 25.000 egy fontos részvényt bocsátott ki. Ezt az összeget az első két évben építették be, míg a harmadik év építkezéseihez a Barclays Bank 20 ezer, a Bizur társaság 10 ezer font kölcsönrel járult hozzá. Új fejlődési periódust jelentett a kikötő számára Van Vrieslandnak igazgatóvá való kinevezése. A kiváló tengerészeti szakember irányítása mellett a kikötőben negyedik raktárhelyiséget építettek, a harmadik számú raktár befogadóképességét megkétszerezték. Új várótermet építettek az utasforgalom számára, hogy a várakozók a leszálló hajókról azonnal megláthassák hozzátartozóikat. Jelentősen növelték az utasforgalom mennyiségét, igen fontos a kis kikötő számára, melynek főjöveldelme ma már az utas-szállításból áll. Még folyik a személy-mólo kiépítése. Ez negyven méterrel lesz hosszabb, mint az áru és marha kirakodásra szánt móló. A kikötő további kiépítési problémáit is sikerült azonnal megoldani, hogy ezeket az építkezéseket nem dél felé, a strand irányába, hanem észak felé, a Jarkon folyásáig építették ki. Ugyan-

A CFR igazgatóságának rendelete a pályaudvarok szűptése érdekében. A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amelyben utasította az állomásfőnököket, hogy a pályaudvarok karbantartása és szűptése érdekében szükséges és előírt munkálatokat minél előbb fejezzék be. A CFR vezetősége a munkálatok mielőbbi befejezésének szük-ségességét idegenforgalmi okokkal indokolja.

csak épül már a hullámtörő, melynek alapzata, 80 oszlop, már felépült. Most már csak néhány hét és elkészül a hullámtörő, mely lényegesen megkönnyíti majd a landolást az erős hullámverésű telavivi tengerparton.

Az alábbi táblázatban ismertetjük a telavivi kikötő fejlődésének adatait. Az 1936-os számok a május 19-től december 31-ig terjedő hónapokat foglalják magukban. A személyforgalom csak 1938 április 12-vel indult meg és e naptól kezdve december 31-ig értendő.

	1936	1937	1938	1939 áprilisáig
Kirakodás	28.000	97.000	140.000	54.000 tonna
Feladás	2.000	27.000	56.500	39.829
Összforgalom	30.000	124.000	196.500	94.333
Narancsladák	22.000	644.000	1.487.900	1.084.860
Utások és bevándorlók	—	—	16.570	7.375

Mint a számok is mutatják, a kikötő három év alatt óriási fejlődésen ment keresztül. A mostani építkezések azonban még nagyobb lehetőségeket hoznak majd a kikötő számára: meg kell létszerezni a kikötő befogadóképességét az áruforgalom számára, mert a Saron narancstermésének nagyrészt kell már az elkövetkező szezonban Tel Avivban berakódnia. Sajnos, még messze vagyunk attól az időtől, amikor Tel-Avivnak szabályos mélyvízi kikötője lesz, mint a haifai. Sajnos, a kikötő jöveldelmeinek jórésze ma is az állá-

Aranycsés ellen Goedecke féle Anusol!

avivi kikötő fejlődésének adatait. Az 1936-os számok a május 19-től december 31-ig terjedő hónapokat foglalják magukban. A személyforgalom csak 1938 április 12-vel indult meg és e naptól kezdve december 31-ig értendő.

	1936	1937	1938	1939 áprilisáig
Kirakodás	28.000	97.000	140.000	54.000 tonna
Feladás	2.000	27.000	56.500	39.829
Összforgalom	30.000	124.000	196.500	94.333
Narancsladák	22.000	644.000	1.487.900	1.084.860
Utások és bevándorlók	—	—	16.570	7.375

mot illeti meg. Amennyiben sikerül majd a kormányt ilyen irányú engedélyekre bírni, talán elérhető lenne, hogy Tel-Aviv kikötőjé is mélyvízivé alakítsák át. Sajnos, a zsidó nemzeti erők nem tudják felhozni az ehhez szükséges rengeteg pénzt, a legalább 2 millió fontot. De már a jisiv nemsokára nyilvánosságra kerülő belső kölcsönéből olyan összeg illeti meg a telavivi kikötőt, ami a nemzetgazdasági szempontokból nélkülözhetetlen átalakításokat meg lehessen valósítani.

Barzilay István

A hivatalos termésbecslések szerint ez évben 150.000 vagon buza és száz ezer vagon kukorica kerül exportra

Bucuresti, június 20. A hivatalos közlemények összevetéséből kitűnik, hogy a világ ezidei buza-termését 12 millió kétszáz ezer vagonra becsülik. Ebből Románia buza-termése a hivatalos becslések szerint — előrelátás nélkül — 540.000 vagon lesz. Ebben a pillanatban az ország tengeri termés mintegy négyszáz kilencven ezer vagonra becsülhető. A világ évi buzaszükséglete tíz millió hatszáz ezer vagon, míg Románia évi buzaszükséglete háromszáz ezer vagon. Románia tengeri fuvaroztatása évi 380.000 vagonra rug, így tehát százötven ezer vagon buzafeleslegre és száz ezer vagon tengeri feleslegre lehet számítani. Eddig az idő minden tekintetben elegendő volt és most úgy áll a helyzet, hogy csak katasztrófális időjárás, vagy nem várt elemi kár esetén fog a végső eredmény a fenti becslésektől eltérni.

Elismert szabadalmak. A Hivatalos Lap egyik legutóbbi száma közli a Szabadalmi Hivatal közleményét 47 szabadalom elismeréséről. A közlemény részletesen felsorolja az elismert szabadalmakat.

A terméküket más városokban árusító mezőgazdák kereskedelmi adót kötelesek fizetni. Az adótörvény szerint azok a mezőgazdák, akik a saját termékeiket hozzák a piacra, illetve árusítják, kereskedelmi adóval nem róhatók meg. E téren számos visszaélés történt, mert egyes ártelmelők ily módon meg nem engedett versenyt támasztottak a piacon árusító kereskedőknek. A kérdéssel most foglalkozott a Központi Adóügyi Bizottság, amely döntésében kimondta, hogy csak azok tekinthetők termelőknek — és kereskedelmi adó aló mentesnek, — akik terményeiket ugyanabban a községben hozzák a piacra, ahol a földjük van. Akik tehát a terményeiket más községekben, vagy más városokban árusítják, kereskedelmi adót is kötelesek fizetni. A pénzügyminiszter rendelkezésére utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy ellenőrző közegek által az egyes piacokon tartandó razzákkal ellenőrizze a termelőket és alkalmazza a fenti döntést.

Az Argus különszáma a közlekedési államokkal kapcsolatos külkereskedelmi forgalmunkról. Közöltük, hogy Palesztinával és a többi közelkeleti állammal fennálló külkereskedelmi egyezményeink meghosszabbítására irányuló tárgyalások a napokban kezdődnek meg. Ezzel kapcsolatban a bucaresti „Argus” különszámot adott ki, amelyben érdekes statisztikákban ismerteti külkereskedelmi és fizetési forgalmunkat eme államokkal. Az Argus különszámában érdekes cikkeket foglalkozik Palesztinával, mint olyan állammal, amely a turisták számára egyre kedveltebb és látogatottabb hely lett. Ugyanebben a cikkben röviden felsorolják azokat a látványosságokat is, amelyeket Palesztina nyújt a világ bármilyen nemzetiségű turistái számára. Egy másik cikkben a román-palesztinai külkereskedelmi forgalom élénkítésének lehetőségeiről közöl érdekes tanulmányt.

Zürichi árfolyamok (június 20.): Márka 177,90, holland forint 235,75, dollár 443,56, font 20,77, francia frank 11,7525, olasz lira 23,35, szlovák korona 15,02, pengő 87,—, dinár 10,—, lej 3,25, zloty 83,62, belgas 75,45.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.45—143.52
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	75.14—76.31
svájci frank	31.38—32.36
francia frank	3.78—3.85
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
cshekkorona (Prága hivatalos)	4.68—4.77
szlovák korona (Pozsony hiv.)	4.68—4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai tartottak. Bucarestben tegnap délig a következő ártományok alakultak ki:

angol font, 30%-os szabadkvóta	1550—1560
angol font, 20%-os kvóta	1423—1430
angol font, 40%-os kvóta	958—970
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	171
dollár, 30%-os szabadkvóta	333.50
svájci frank, 30%-os kvóta	75—78
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9—
francia frank, 20%-os sz.-kvóta	9—9.10
belgas, 30%-os	56—
zloty, 30%-os kvóta	67.50
svéd korona, 30%-os kvóta	87.50

10.350 certifikátot szavazott meg a zsidóknak a palesztinai kormány az április—szeptemberi félévre

1300 certifikátot az ugynevezett „illegálisokért” levontak a kvótából

Jeruzsálem, június 20. A palesztinai kormány hivatalos lapja, június 14-iki számában közli, hogy a kormány 10.350 bevándorlási certifikátot szavazott meg a zsidóknak az április-szeptemberi félévre. Hatszáz certifikátot nemzsidóknak szavazott meg a kormány.

A zsidó kvótából 5350 certifikát menekülteknek szól és 5000 más bevándorló kategóriáknak. 1200 certifikát levonásba jön, miután azt még áprilisban kiutalták a Jewish Agencynek. 1300 certifikátot az ugynevezett „illegális” bevándorlásra tartanak vissza. Uly módon 7850 certifikát marad, amiből 4205 menekülteknek és 3645 más bevándorlóknak szól.

Az 1300 „illegális” certifikátból 696-ot olyan egyéneknek juttatnak, akiket elfogtak

a titkos partraszállási kísérletnél és 569-ot olyanoknak számítanak fel, „akik partraszálltak ugyan, de nem fogták el őket”.

A ténylegesen megmaradt 7850 certifikátból 600 munkásoknak szól, amelyeket a Jewish Agency oszt ki, annak igazolása mellett, hogy a bevándorló munkások azonnali alkalmaztatása biztosítva van. 2200 certifikát diákoknak, tanulóknak és a Jugend-Allija tagjainak van fenntartva. 400 certifikát menekültek 13—15 éves gyermekeinek szól, akiknek elhelyezéséért a Vaad Leumi kell, hogy garanciát vállaljon. 2950 certifikát kápitálisták és Palesztinában élő egyének hozzátartozóit illeti, 1500 certifikát 1000 fonttal rendelkező tőkeeseknek, 105 certifikát pedig más tőkés elemeknek szól. 35 certifikát rabbi-
biknak van fenntartva.

KÖZGAZDASÁG

A pénzügyminiszter a vállalati leírások ellenőrzésére adott utasítást a pénzügyigazgatóságoknak

Bucuresti, június 20. A pénzügyminiszter rendeletet küldött az egyes pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben felhívta a figyelmüket a Központi Adóügyi Bizottságnak a vállalati leírásokkal és tartalékokkal kapcsolatos ez év eleji döntvényeire. A Központi Adóügyi Bizottság döntése szerint a berendezések értékéből maximum 15 százalék irható le az 1939—1940-es pénzügyi évben, míg a kétes

követelések tartaléka a kinnlevőségek hat százalékának megfelelő összeggel dotálható. A rendelet szerint az illetékegyenértékadó kivetésével egyidejűleg ellenőrizendő, hogy a vállalatok nem irták-e le berendezéseikből a fentieknél nagyobb összegeket és hogy a kétes követelések tartalékának dotációjára nem haladta-e meg a fent említett maximumot.

Miért szünetel az élőállatkivitel Németország felé

Bucuresti, június 20. A Németországba irányuló élőállatkivitel váratlan beszüntetése komoly gondokat okoz úgy a tenyésztőknek, mint a kereskedőknek. Senki sem tudja megmagyarázni, hogy Németország miért szünetelt a prémiumok fizetését. Lehet, hogy csak a szokásos nyári beviteli szünet idejére szól ez a rendelkezés és összelet ismét a régi keretek között fog megindulni Romániából az élőállat kivitele a német piacra. Az állatkiviteli érdekképviseletek megbízottai jelenleg Berlinben tárgyalnak ebben a kérdésben, de értesülésünk szerint ezek a tárgyalások nem a legbiztosabbak. Ha a németek véglegesen eltörölték a prémiumot, amely vagononként 40—50 ezer lej tett ki, az állatte-

nyésztők el lehetnek készülve arra, hogy a hízott ökrök ára legalább 7—8 ezer lejvel esni fog páronként, ez viszont az ökrhizlálás visszafejlődését fogja maga után vonni. Egyelőre ez a helyzet nem éri a súlyosabbat a Németországba irányuló sertés-kivitel, amely változatlanul folyik, miután sertések-nél a prémium alig öt százalékot tett ki és ezt a veszteséget az exportörök valahogyan meg tudják kompenzálni. Arról, hogy a Berlinben tárgyaló romániai exportöröknek sikerül-e hízott ökrökre megkapni azt a 6000 darabos pótkontingens, amelyről szó volt és milyen feltételek mellett kerülnek majd kivitelre ezek az állatok, még nem érkezett hír.

GRAND HOTEL LAFAYETTE
ben lakjon Bucurestiben
comfort. Olcsó.
11. Telefon 3-3410.

FILM SZET

MUSORA

deli filmszenzón leg-
szalmasabb világ-
s.
11. Telefon 3-3410.

MUSORA

napig! Dupla műsor
uriház. Amerikai
constance Bennett és
szdete: 3. 6.15. 9.30.
ette MacDonald leg-
te: 4.40. 8. 11.
Fősz.: Andrea Leeds.

MUSORA

Shirley Temple gyer-
kei filmje, tele zené-
kel.

MUSORA

otrány bolondjai. Fe-
Lombard és Fernand
tt: Uj Paramount vi-

MUSORA

enzációs kalandorfilm
ainak megszerzéséről.
érdekes felvételek a
ból. Főszerepekben:
stav Diessl, Vera v.

MUSORA

Két sláger, egy hely-
osok klubja. Romanti-
Fősz.: Rosalind Rus-
tgomery. II. A külö-
Cecil B. de Mille leg-
sz.: Gál Franciska és
II. Uj Metro hiraó.

MŰSOR

Junius 21.

nikus torna, rádióhir-
ny, háztartási, orvosi
és. időjárás, kulturális
entés. 13.10: Déli hang-
rthirek. 13.40: Gramo-
Hirek, időjárásjelentés,
amofonlemezek. 15: Hi-
19: Feloivasás. 19.17:
amofonlemezek. 20.05:
őzencsar. 21.30: Prun-
22: Hirek. 22.15: Cse-
kkel. 23: Hirek. 23.15:
Hirek külföldre német
ána: Közleményez.

1.30: Pontos idő, hi-
hanglemezek. 2.20: Hi-
ntos idő, időjárás. 5:
Időjárás, hírek hébe-
dalok. 8.35: Előadás
1. 8.50: Előadás. 9.45:

na, hírek és gramofon-
alajka. 13.40: Hirek.
20: Hirek. 18.10: Hang-
szalonzene-kara. 20.15:
21: „Egy párizsi kis
24.33: Cigányzene. 1.05:

korlátozó intézkedése.
legszigorubbán kívánja
állalatok nem küldik-e
kiséretében leveleiket.
tekről tudomást szerez-
és szemben kártörítési
egtorlást követel.

UJ KELET Legújabb hírek

A japán kormány hír szerint, békülékenységre hajlik

(Első oldali cikkünk folytatása)

fogytán vannak. A Stefani szerint a veszté-
zár néhány napon belül még szigorubb lesz
és a helyzet drámai jellegűt fog ölteni. A
blokádi következményei a francia engedmé-
nyes területen is érezhetők.

Csang Kai Sek Moszkvába utazik

Sanghaj, június 20. Az Exchange Telegraph
megecsisíti azt a hírt, hogy Csang Kai Sek
marsall legközelebb Moszkvába utazik, hogy
a szovjetpolitikuskokat fokozottabb beavatko-
zásra bírja Kína érdekében. Csang Kai Sek
ausztráliai születésű brit külpolitikai tanács-
adójának kezdeményezésére szánta rá magát
az utra és így bizonyos mértékben angol ter-
vet hajt végre. London ugyanis így akarja
szövetséges társul megnyerni magának a
szovjetet keleti érdekeinek megvédelmezése
céljából. Az utnak, ha az megvalósul, bizo-
nyára igen nagy jelentősége lesz. Nem két-
ségés ugyanis, hogy Csang Kai Sek nagy
horderejű szerződéseket fog kötni a szovjet-
tel, ha Moszkva a lehetőségeket helyesen fel-
ismeri.

Japán minisztertanács

Tokió, június 20. Itagaki tábornok hadügy-
miniszter és Arita pénzügyminiszter kedd
reggel az európai helyzetéről és a legutóbbi
tiencsini eseményekről tanácskoztak. A japán
kormány ezután minisztertanácsot tartott,
amelyen Arita külügyminiszter jelentést tett
a tiencsini helyzet elfajulásáról, valamint a
japán-francia kereskedelmi kapcsolatok meg-
javulásáról. A minisztertanács után Hiranu-
ma miniszterelnök bizalmas megbeszélést
folytatott Arita külügyminiszterrel és Itaga-
ki hadügyminiszterrel a tiencsini incidenssel
szemben elfoglalt angol magatartásról.

Tokió, június 20. A Myaki című lap arról
ír, hogy Japánnak, válaszul az angol szank-
ciókra, le kell hengerelnie Anglia hegemoniá-
ját Ausztráliában, Óceániában és Indiában és
hogy Japánnak követnie kell Olaszország
példáját, ahogyan az abesszin háború alatt
válaszolt a szankciókra.

A Hochi című lap szerint Japán visszautasít-
ja egy harmadik hatalom közbenjárását.
Japán — írja a lap — a nemzetközi respek-
tus elvétől való eltávolodásnak tekinti a
szanciókat, amely szabadkezet ad arra, hogy
leverjék Anglia kínai érdekeit.

Tokió, június 20. A Domej távirati iroda
jelenti Tiencsinből, hogy az angol és a fran-
cia engedményes terület körül húzott drót-
sövénybe hétfő este óta villanyáramot bocsát-
tattak.

Angol cáfolat

London, június 20. Angol hivatalos körök
megcáfolják azt a hírt, amely szerint az an-
gol-szovjet egyezményt a Távol-Keletre is ki-
terjesztik, ahogyan azt szünet nélkül közlik
a német lapok.

Fokozódott a feszültség Tiencsinben

London, június 20. Az angol lapok arról
adnak hírt, hogy Chamberlain alsóházi be-
széde ellenére fokozódott a nyugtalanság
Tiencsinben. Kulangsuban és Sanghajban ál-
lítólag angolellenes hangulat ütötte fel fejét.

Tiencsin, június 20. A tiencsini angol ha-
tóságok gőzösöket akarnak bérelni, az engedmé-
nyes területeiről távozni akaró angol alatt-
valók számára.

Sigemitsu japán követ Halifaxnál

London, június 20. Japán részről tiltakozá-
sokat jelentettek be az ellen, hogy a Jang-
csékiang folyón a Scarab nevű angol gőz-
sőről gépfegyverrel tüzeltek japán katonákra.

Sigemitsu londoni nagykövét hétfőn tár-
gyalást folytatott Halifax külügyminiszter-
rel, aki ismertette vele Anglia elítélő állap-
pontját és gazdasági megkorlátozások életbelép-
tetését helyezte kilátásba, ha Japán nem vál-
toztat intranzigens magatartását.

Uj angol javaslat

London, június 20. A tiencsini elemiszer-
készlet fogyóféiben van. Ha a japánok meg-
szigorítják az ostromzárat, úgy a helyzet
drámaivá fajulhat.

Anglia új javaslatot tett a tiencsini kér-
désben, amelyre a japán kormány még nem
küldötte el hivatalos választát.

Tokió békés megoldást akar

Párizs, június 20. A francia közvélemény
reméli, hogy Chamberlain tegnapi alsóházi

beszéde hozzájárul a távolkeleti helyzet tisztá-
zásához. Az angol miniszterelnök — mond-
ják Párizsban — határozottan beszélt. Most
már Tokióban van a sor, hogy őszintén vála-
szoljon. Párizsban úgy vélik, hogy a japán

Az új házszabályok szerint

A parlamenti képviselők csak írásban intézhetnek kérdéseket a miniszterekhez, akik írásban kötelesek válaszolni

Az interpellációk is írásban jelentendők be

Bucuresti június 20. A kamara ülése dél-
előtt fél 11 órakor vette kezdetét Alexandru
Vaida-Voevod elnökletével. Belu Teodor, Be-
singher Franz, Ernest Ene, Nicolae Teodor,
Nicolae Vasile, Plesa Grigore és Vidra Ion
képviselek esküvete után Vaida-Voevod el-
nök közölte, hogy ma nyílik meg a nemzet-
közi „Munka és jókedv” kiállítás, amelyen
a kormány tagjai is résztvesznek. Távollé-
tükben lénytelen a ház ülését elnapolni. Hol-
nap kezdik meg a házszabályok és a válasz-
felirati javaslat vitáitját.

Bucuresti, június 20. A képviselőház mai
ülését benutatták a kamar új házszabá-
lyát, amely az előzővel szemben a következő
módosításokat tartalmazza: Kötelezően elő-
írták a képviselők esküvételét, megszüntet-

kormány és a tiencsini japán katonai ható-
ságok magatartása nem felel egymást, mert
Tokió részéről békülékeny hajlandóság mu-
tatkozott.

A francia sajtó Hull amerikai külügyi ál-
lamtitkár tegnapi nyilatkozatában annak
megecsisítését látja, hogy az Egyesült Allá-
mok közvetítő szerepet akarnak játszani a
Távol-Keleten. A Matin szerint Halifax a
Sigemitsuval folytatott megbeszélés során
megkérdezte a londoni japán nagykövét,
mit értenek a távolkeleti angol-japán együtt-
működés alatt.

a német szándékokat és azon szilárd akara-
tunkat szeggezzük szembe, hogy megőrizzi
tengerpartunkat és jogainkat a szabadvé-
ros felett. Eltökélttségünk nem fog megta-
jolni a nyomással, fenyegetéssel, vagy
német propaganda mesterkedéseivel szem-
ben.”

Szaudi-Arábia ultimátumot intézett az angol kormányhoz a Palesztina-kérdésben?

Róma, június 20. A Giornale d'Italia
kairói értesülése alapján jelenti, hogy Fe-
sal emir apjának, Ibn Suad királynak ne-
vében ultimátumot intézett az angol kor-
mányhoz. Az ultimátum szerint Szaudi Ará-
bia minden kapcsolatot megszakít Angliá-
val, ha sürgősen meg nem oldják a palesz-
tinai kérdést, az arabok igazságos követé-
léseinek megfelelően. A saudi-arábiai ango-
köt — az olasz lap szerint — utasítás
kapott kormányától, hogy azonnal kérje
kihallgatást Feisal emirtől, akivel szem-
lyesen vitassa meg a palesztinai kérdést
a vöröstengeri nemzetközi helyzetet.

A francia kormány rendeleti uton akarja felelelni a katonai szolgálati időt

Párizs, június 20. A francia kormány ma
venber 30-ig szóló felhatalmazását ar-
akarja felhasználni, hogy rendeleti uton
rom évre növelje a katonai szolgálati időt.
A legutóbbi francia minisztertanácson el-
tárazták, hogy az ősszel elbocsátásra ker-
toroztatlyt továbbra is benn tartják. Az
korosztályokat szeptemberben és október-
fogják behívni.

Szünetel a közlekedés Szlováki és a cseh protektorátus között

Mährisch-Ostrau, június 20. A német hat-
ságok betiltották a szokol egyenruha visel-
sét.
Pozeny, június 20. Szlovákia és a cseh
morva protektorátus között a közlekedés leg-
közelebbi intézkedésig szünetel.

Angol matrózok gépfegyverrel zavarták el a japán katonákat

Tokió, június 20. A nankingi japán flotta
parancsnok felszólította a sanghaji angol
flotta parancsnokot, hogy fejezze ki sajnála-
tát egy incidens fölött. Fegyveres angol ma-
trózok árut raktak ki egy kikötőben és a ké-
zeledő japán katonákat gépfegyverrel riasz-
tották el. Ez — mondják a japánok — ellen-
tétben áll a megállapodással, amely szerint a
japánoknak jogukban áll ellenőrizni a Jang-
cse folyón történő áruszállítást.

Japán részről kijelentik, hogy az intézke-
dés kizárólag Anglia ellen irányulnak.
Amennyiben Anglia gazdasági megszorító in-
tézkedéseket alkalmazna Japánnal szemben
úgy ez felmentve érezné magát a kötelezett
ség alól, hogy tiszteljenben tartsa az ango-
jogokat Kínában.

Olaszellenes propaganda Lengyelországban

Varsó, június 20. A „Dziennik Poranny”
című lap arról számol be, hogy Lengyelor-
szágban rendkívül élénk propaganda folyik
az Olaszországban való nyaralás ellen és a
minimálisra való redukálása érdekében.
propagandisták kifejtik, hogy ez lehet a ké-
gyekek egyetlen válsza arra a barátságátal
magatartásra, amelyet az olasz sajtó Len-
gyelországgal szemben, különösképpen Dan-
zik kérdésében felvett.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R.
nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 1
Telefon: 18-80.

SUN DE IMPRIMAT

Ma, szerdán kezd meg diadalutját

A FEKETE SAS!

Az idej filmszezon leghatalmasabb és legizgalmasabb világlágerét

A FEKETE SAS-1

Kolozsvárra fantasztikus áron költötte le

A Thália Mozgó

csak hogy a kánikula dacára olyan filmszenzációval kedveskedjék közönségének, amelyet egyszer egy életben láthat!

Göbbels Berchtesgadenben jelentést tesz Hitlernek a danzigi helyzetről

A Völkischer Beobachter cikke a danzigi kérdéstről és a lengyel lapok válasza a német törekvésekre

Danzig, június 20. Göbbels dr. propa-
gandaügyi miniszter tegnap elhagyta a sza-
badváros területét. Amint beavatottak köz-
lik, Göbbels dr. egyenesen Berchtesgaden-
be utazott, hogy beszámoljon Hitlernek ta-
pasztalatairól. Vasárnap beszédevel a kül-
földi sajtó még egyre foglalkozik és a fran-
cia és lengyel lapok úgy vélik, hogy Göb-
bels szavai bevezetői annak a nagyarányú
propagandának, amelyet egyrészt az álta-
lános helyzet további kiélezése, másrészt
Lengyelország nyugtalanítása érdekében
rövid időn belül fognak megindítani a né-
metek.

Berlin, június 20. (Rador.) A DNB ügy-
nökség jelenti, hogy a Völkischer Beobach-
ter Göbbels danzigi látogatásáról szólva, a
következőket írja:

„Azt kellett volna hinnünk, hogy több,
mint 400.000 német nagyarányú tüntetése
meggyőzte a demokráciákat, hogy nem le-
hetséges a kérdés megoldásának további
halogatása. Időközben a brit és francia
sajtó kisebbiteni próbálja a tüntetés jelen-
tőségét. Ez hamis módszer. A nyugati or-
szágok közvéleménye tévesen van tájékoz-
tatva a danzigi eseményekről. Ez a közvé-
lemény nem ismeri a tényleges helyzetet.
Göbbels világosan kijelentette, hogy Dan-
zig vissza akar térni a birodalomba. Vajjon

a londoni és párizsi felelős államférfiak azt
hiszik, hogy egy századokkal ezelőtt ala-
pitott német város ömszántából le fog mon-
dani német jellegéről, hogy alávessa magát
a lengyel törekvéseknek? Erre a kérdésre
Danzig határozott választ adott az utóbbi
napokban. Most már nincs szó gazdasági
érdekekről, hanem Danzig német város lé-
téről, vagy megszűnéséről. Angliát terheli
a felelősség, amiért a dolgok ilyen alaku-
lást vettek. Anglia bátorította Lengyelor-
szág magatartását. Danzig német jövője
csak akkor van biztosítva, ha a nagy né-
met birodalomra bizzák azt. Ez olyan tény,
amit a demokráciáknak nem kellene figyel-
men kívül hagyniok.

Varsó, június 20. (Rador.) A PAT-ügy-
nökség jelenti, hogy a Kurjer Porany szer-
int Göbbels „spontán” nyilvánított be-
széde a Németországból Danzigba érkezett
német újságírók már annak elhangzása
előtt ismerték. Ha Göbbels csak a párt
egyik tagja lenne, beszéde nek semmi kelle-
metlen jellege nem volna. De mivel a biro-
dalom egyik minisztere beszélt, annak nyi-
latkozata köti a német kormányt is.

Göbbels danzigi beszédevel kapcsolatban
a Warszawski Dziennik Narodowy így ír:
„A Viszula Lengyelország tengelye és
Danzig annak kapuja. Világosan ismerjük

Taxa post-
plătita în m.
No. 30523/2

10. Telefon:
Havonta 110
évre 600, eg-
földre: Hav-
félévre 12.
Hirdetések d-
„UJ KELET”
banatj zsidó-
ja. Cildreink
forrás megje-

Elégia a prágai

Nagy törté-
nikusok ve-
Ilyen tragik-
gai kollázs so-
husból, hanem
Alapjában ve-
mégis jellemző
ratus történet-
sorsát sem ha-
Az egykoron
ban fűrés Prág-
hedebb kollázs
polgár és a ki-
mert felőbb ha-
S valószínűleg
a prágai kollázs
keltét fel a p-
gyomor ugyani-
Ha van némi
kimulásiának, a
tétek arról be-
kollázsgyáros-
a háttus között
is egészítélni a
Mert a hus é-
Csehszágából.
Hogy hova t-
zonyos, hogy n-
dogítja, hanem
maj konzervgyá-
S egyben a c-
is világot vet-
dijja, melynek
egyelőre „Ersa-
kaldók — a töl-
Ha némileg i-
magunkat, úgy
hatánnk: egy s-
mint a legrealis-
melyik angol la-
jának az ottani-
Ezeket az áll-
mástitja meg, n-
halhusból kész-
bőjnapokon is-
nyíben a valfáisi
a zsidók is, aki-
nek, egyéb bol-
A prágai pol-
nem fog osztózi-
mében, de hát
ma Prágában é-
Legfeljebb az
meg a szívüké-
lyen forgandó
amikor a hus é-
Németországban

Mc. Stea

William Stra-
ter, akit a P-
dött, hogy kih-
oros tárgyalás
kivül nem haso-
ellenére is ez a
egyszerű meg-
korából a „
mellénevet vi-
mint a london-
hallgatója kap-
belenőt abba
jelölt meg szán-
követe az ango-
megakad a kü-
repülőgéphe sz-
siet, hogy a fé-
Eképpen tel-
Sir Samuel Ho-
kompromisszum-
olaszokkal, De-
annak a teljes
amelyet Hoare
arról volt szó,
tenj az Olasz-
egyezsés számá-
temberében a v-
akinek mint
osztályvezetőj
beszélte minis-